6610

LAISVOJI LIETUVA
LITUANIA LIBRE

Amerikos Generolas Douglas MacArthur.

Buvęs vyriausias amerikiečių karo jėgų vadas, Ramiojo Vandenyno pietuose, kur vyko žiauriausi mūšiai su japonais ir dabartinis Japonijos valdytojas. Jam, kaipo totalitarės diktatūros ir beginklių žmonių žudymo specialistai, begalo peršasi į pagalbą ir rusiškieji komunistai.

Lietuvos Praeitis

Lic. Vladas Staniliúnas
Mokslinėj LAISVOSIOS LIETUVOS misijoj

VYTENIS (1295 - 1316 m.).

Kas po Traidenio (nuo 1282 iki 1295 m.) valdė Lietuvą, istorija tikslių žinių neturi, Bet spėjama, kad kurie nors artimi Traidenio giminaičiai, nes dėliai sosto paveldėjimo jokių ginčų nebūta, Yra žinių, kad yra valdęs Vytenio ir Gedimino tėvas, bet nežinomi nei valdymo metai nei jo vardas.

Tame, prieš vyteniniame, vienuolikos metų laikotarpyje ordinas smarkiai puola žemaičius ir aukštaičius iš abiejų savo lizdų. Nors kovos ėjo gana sunkios, bet lietuviai nepasidavė. Tais laikais išdygo Ragainės, Jurbarko, Skirsnemunės, Veliuonos, Kolainių, Bisėnų ir kitos tvirtovės.

Po šio migloto laikotarpio iškyla didysis karvedys Vytenis. Jis su grinai lietuviška kariuomene nužygiavo į tolimas abiejų ordino šakų ir į lenkų žemes, Pastebėjęs kardininkų eilėse nesantaiką, pasiskubino su Rygos arkivyskupu sudaryti sutartį prieš neištikimus to paties ordino narius ir prieš kryžiuočių ordiną. Sitoji sutartis tęsėsi penkiolika metų. Jos reikšmė ypatingai svarbi politiniu atžvilgiu: pasauliui paaiškėjo ordinų groboniškumo tikslai, kad net kardinınkų dvasinė vadovybė ėjo prieš savuosius.

GEDIMINO LAIKOTARPIS
(1316 1341)

Gediminas buvo labiau politikas negu karvedys. Jo viešpatavimo pradžia buvo rami.

Gediminui pasisekė įtikrinti vakarų Europą apie kryžuočių negarbingus tikslus. Skelbėsi esąs krikščionybės draugu, davė jai pilną laisvę ir net patsai statydinobažnyčias. Taigi ordinų kovos prieš lietuvius «pagonis» tampa betikslės.

Sekmingesniai kovai prieš kryžuočius buvo sudaręs sutartį su Lenkija, bet lenkai nedavė jokios praktiškos pagalbos.

Gedimino laikotarpyje prie Lietuvos prijungta d deli rusų ir Ukrainos žemės plotai su Kijevu priešakyje. Mat tuo laiku Rusija buvo teriojama totorių. Lietuva jiems buvo išgelbėjimas. Ir tai Gediminas kovojo ne ginklu, bet diplomatija Daugiausiai padėjo jo sūnų ir dukterų vedybos su rusų kunigaikštytėmis ar kunigaikščiais Tuo keliu Gediminas ryžosi prijungti prie Lietuvos visą Rusiją. Kadangi tai dar nebuvo pilnai atsiekęs, tai tarp daugelio savo titulų, pasirašydavo: «Lietuvos Ir Daugelio Rusų Karalius». (Rex lithuanorum et multorum ruthenorum).

(Tęsinys sekančiame numery).

* •

CINE SELECTO

Vienintelis lietuvio P. Zukelio kinas Urugvajuje

c. Grecia 1105 - 07. Cerro.

Tel. 22 - 11 - 25.

Filmos:

Visuomet paskutinės laidos, meniškiausios ir aukštos kokybės. Daugumos lietuvių ir kitataučių gausiai lankomas kino teatras.

Bertazzoni & Lorio.

Taller de Fotograbados
Paysandú, 1023 - 27 — Teléf. 84919,
Montevideo.

Hueco Offset, Fotocolor, Fotocromos, Tricromias, Autotipias, Lineales, Fotolitos, Dibujos y Estereoniquel.

U. L. Kultúros Draugija

calle Rio de Janeiro 4001, Cerro
Montevideo

Nuomuoja savo patalpas:

Parengimams, vestuvėms, banketams, paprastiems šokiams, susirinkimams ir paskaitoms. Dėl sąlygų, galima kreiptis kiekvieną dieną, draugijos raštinėn:

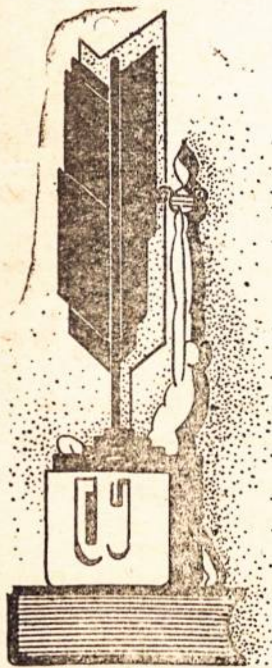
c. Rio de Janeiro 4001, Cerro.

LAISVOJI LIETUVA

Mėnesinis - Kultūros - Mokslo - Meno - Visuomenės - Kovos - Žurnalas

Metai (Año) II | Montevideo, Sausis - Enero 1946 | Nr. 1 (13)

— Lituania Libre —

REVISTA MENSUAL de Ciencias, Artes y Letras

Río de Janero 4001, CERRO

EDITADA por la ASOCIACION CULTURAL URUGUAY - LITUANIA

Aprobada y reconocida por la Ley del Gobierno Superior de la Nación, con la Personería Jurídica — en el año 1941 —

Organo oficial y propiedad Intelectual de la misma. Impresa en la Imprenta Fortaleza

Redacción, Administración • Imprenta Ro de Janeiro 4001 — Cerro —

Redactor Responsable: JULIAN JAZAUSKAS Berna 2347. Cerro

• Administrador Pedro Korkuzas Rio de Janeiro 4001 Cerro

Metinė Prenumerata: Urugvajuje $ 1.50 U. Argentinoj - $ 4 00 Ar. Amerikoje $ 2 dol.

Perlaidas siųsti administratoriaus vardu. Raštus siųsti redakcijos vardu.

— Lituania Libre — Rio de Janeiro 4001 Cerro Montevideo. Uruguay.

El Comunismo En 1945

«Son los rusos los verdaderos vencedores», según opina la mayoría del mundo, inclusive los mas fervientes anglófilos y yancófilos. Y como el gobierno de la Unión Soviética y el comunismo constituyen una sola cosa, podemos preguntarnos que va a ocurrir este año.

Por lo pronto, Rusia ya se ha apoderado de varias naciones. A los tres países Bálticos se los ha incorporado derechamente — o torcidamente — sin que protesten Inglaterra ni los Estados Unidos. Igual ha hecho con una buena parte de Polonia. Otras naciones quedarán como estados vasallos de Rusia: Bulgaria, Rumania, Yugoeslavia, Checoslovaquia, Finlandia, Hungria y probablemente Austria. Por el momento es imposible saber si Noruega, Suecia, y Dinamarca lograrán salvarse de las garras del neozarismo staliniano.

Estas situaciones ya están más o menos resueltas por la voluntad poderosa y el genio político de Stalin, o se resolverán muy pronto. Quedan Francia, Italia, España, Portugal y Suiza.

Creo que debemos confiar en De Gaulle. Como católico practicante, tiene que ser enemigo del comunismo. De Gaulle está conteniendo al comunismo francés En Italia parece que el comunismo ha sido contenido y que Stalin ha renunciado a dominar allí por ahora.

Dejaré a un lado Portugal, que con uñas y dientes ha de ser defendido por Inglaterra. Dejaré también a un lado Suiza, donde un ministro debió hace poco renunciar, por haberse negado a que su patria estableciera relaciones diplomáticas con la Unión Soviética. Y diré unas palabras sobre la situación política de España.

Creo que el general Franco ha de caer, pero no en seguida. Por este año y el que viene no habrá gran peligro comunista en España. Mas adelante, puede ser. Pero acaso los acontecimientos que sobrevengan en el mundo — la guerra de Estados Unidos contra Rusia — salven a España

La mayor parte de cuanto acabo de decir no son profecías sino realidades: unas, ya efectivas — como en los casos de Lituania, Finlandia y Bulgaria — y otras, próximas como en los casos de Hungria, Checoslovaquia y Austria. En este año y el siguiente, casi o la Europa habrá caído en las temibles garras stalinianas. No obstante, aun hay entre nosotros buen número de ignorantes de imbéciles que consideran al peligro comunista como una invención del nacionalizmo.... Preguntémonos ahora que pasará en América. Como dije, considero muy posible la guerra entre Estados Unidos contra Rusia. Si esto ocurre, los yanquis se encargarán de exterminar al comunismo en todos los países de América, pues los comunistas americanos serán aliados naturales de Rusia. No sé de donde partirá la agresión, pero la guerra me parece inevitable porque el comunismo y el régimen plutocrático no pueden coexistir en el mundo.

El mayor peligro del comunismo, me parece, está en que los comunistas se conduzcan con moderación, en que se finjan demócratas, como en Francia ser un partido respetuoso del orden pero en que practiquen con arte las enseñanzas que reciben de Moscú, sobre el modo de captarse la simpatía de los honrados ingenuos, de los vividores, de los idealistas y de los que buscan acomodarse con el que va a triunfar. Este año, sin embargo, no ha de pasar nada grave.

Laiškas Iš Europos Apie Lietuviu Kančias

Iš amerikiečių valdomos Vokietijos dalies vienas lietuvis savo giminėms atsiuntė įdomų laišką, kurio asmeniškumus praleidę, spausdiname šias ištraukas.

Red.

«Mes iš Lietuvos išbėgome pernai rugpiūčio pirmą, pasiimdami su savimi darbužių, šiek tiek patalinės ir truputi maisto. Visą kitą teko palikti. Įvažiuoti į Vokietiją leidimai mažai kam buvo duodami, mes jų neturėjom, todėl nakties metu sieną pervažiavome slaptai. Apie gyvenimą Vokietijoje turėjome labai blogas žinias: ten esąs badas, visur krintą bombos, blogai ir žiauriai elgiasi su kitataučiais, iš jų atima daiktus bei maistą ir panašiai. Tačiau pasirinkimo nebuvo: jeigu liktume Lietuvoj prie bolševikų, tai aiški mirtis, ar geriausiu atveju — amžina vergija... O išvažiavę Vokietijon turėjome vilti dar kaip nors sulaukti karo pabaigos. Karo pabaiga atrodė jau netoli. Svarbu buvo išvengti bolševikų ir pakliūti į tas Vokietijos sritis, kurias užims anglai - amerikiečiai.

Taip surizikavome išvažiuoti į Vokietiją. Tai, ką ten radome buvo geriau, negu tikėjomės. Mes buvome aprūpinti butu ir maistu, kad ir menkesniu už vokiečių; tačiau, svarbiausia, šiaip taip gyvenome ir galėjome laukti. Po pusmečio teko sunkiai dirbti. Prie statybos nešiojau į trečią aukštą molį ir plytas, grioviau mūrines sienas ir nešiojau balkius. Daugumas sumenkome. Į Pietų Vokietiją važiavimas traukiniu irgi buvo vargingas. Nuo nemigos ir stovėjimo net kojos sutino.

Trumpai aprašysiu gyvenimo eigą Lietuvoje bolševikinės okupacijos ir vokiečių viešpatavimo metu.

Pradžioje savo pirmosios okupacijos bolševikai dar elgėsi «gana «padoriai». Vėliau teroras stiprėjo. Pradėjo daugiau suiminėti žmonių; iš gyventojų atėmė didesnius ir gražesnius namus, krautuves, įmones, pinigus iš bankų: nusavino žemes. Geresnius lietuvius atleidinėjo iš tarnybų, o žulikus ir vagis skyrė į apskrities viršininkų ir milicijos vadų vietas. Mažaraščiai buvo skiriami «liaudies teisėjais». Sufalsifikavo, stačiai komediją padarė iš «liaudies seimo» rinkimų, kad tuo būdu pateisinus savo veiksmus, nes tas vadinamasis seimas tik tam ir buvo reikalingas.

1941 m. birželio 14 d. bolševikai parodė savo tikrąjį veidą, kai pradėjo masinius žmonių gaudymus išvežimui į Sibirą. Tuos nelaiminguosius jie sugrūdo į gyvulinius vagonus taip ankštai, kiek gali stačių tilpti, uždarę duris dar užkalė lentomis visus langelius. Tie žmonės troško dėl oro ir vandens stokos. Įr taip sugrūsti žmonės Lietuvos geležinkelių stotyse dar prastovėjo kelias dienas, todėl mes, kol kas dar neišvežtieji, patys savo akimis matėme bolševikų darbus. Šitaip buvo išvežta apie 45 tūkstančius lietuvių. Projekte buvo numatyta išvežti dar 700 tūkstančių lietuvių, bet dėl kilusio karo ne suspėta įvykdyti.

Manęs bolševikai ramybėje taip pat nepaliko daugiausiai gal dėl to, kad buvęs užsienyje Būti užsienyje, ar turėti ten giminių bolševikų tvarkoje skaitėsi dideliu nusižengimu, nes perdaug žinojai ...

Jie norėjo ir mane jėga priversti jiems šnipinėti, grąsindami sušaudysią, arba, mažiausiai, išvešią į Sibirą, jeigu nesutiksiu. Kadangi bolševikai visus suėmimus vien naktimis darydavo, tai daugelis žmonių dėl atsargos nemiegodavo namie, o slapstydavos laukuose, daržuose, ar kur kitur. Aš taip pat buvau pasidaręs landynę po suverstais ant kiemo medžiais ir balkiais. Manęs pačiupti jie nesuspėjo, nes užėjo karas kuris nušlavė iš Lietuvos visą bolševikinę smarvę.

Kai bolševikai buvo galutinai iš Lietuvos išvyti, tai tik tada pilnai paaiškėjo jų paskutinių viešpatavimo dienų darbai. Sužinoję, kad karas jau prasidėjo, jie paskubomis sušaudė suimtuosius ir kalėjimuose laikomus lietuvius; prieš sušaudymą kai kur žiauriai kankindami. Pavyzdžiui, ties Pravieniškiais (netoli Kauno) priverčiamųjų darbų stovykloje kulkosvaidžiais sušaudė apie 500 lietuvių daugumoje ūkininkų. Tik keletas jų liko gyvi, nes tyčia krito ant žemės ir buvo sušaudytų žmonių lavonais užversti ir paslėpti nuo budelių akių. Daugely miškelių buvo rasta iškastos erdvios pailgos duobės užkasimui tose vietose paskubomis sušaudytiems lietuviams. Tokį masinį šaudymą buvo bolševikai numatę atlikti birželio 22 d., sekmadienį, iš anksto jį vadindami raudonuoju sekmadieniu. Laimė, kad nesuspėjo!....

Praslinkus keloms savaitėms po bolševikų išėjimo iš Lietuvos, atėjo gana klaikios dienos, kada vokiečiai pradėjo naikinti žydus. Visi Virbalio žydai, be jokios išimties, buvo sušaudyti Vigainėse ir užkasti prieštankiniuose grioviuose, kuriuos prieš karą bolševikai buvo paruošę. Vokiečiai žydus skaitė bolševikais esant. Žydų šaudymo vokiečiai

neslėpė nuo žmonių akių. Sykiu su žydais buvo sušaudytų ir lietuvių bolševikų.

Nors man žydų ir negaila, tačiau jau vien tik dėl žmoniškumo jausmo, atrodo, perdaug žiaurus likimas juos ištiko. Juk ir žudomo gyvulio gaila, o čia gi žmonės, nors ir priešai. Bet lietuvių priešai, tai teisybė, jie buvo dideli. Per bolševikmetį Lietuvoje žydai pasižymėjo kaipo uoliausi bolševizmo rėmėjai: šnipinėjo ir skundė lietuvius, visas vadovaujančias vietas užėmė ir aršiausi budeliai, kurie kankino suimtus lietuvius, irgi buvo žydai. Atžygiavusią į mūsų šalį Raudonąją armiją vien tik žydai sutiko su gėlėmis ir šauksmais «ura». Prie komunizmo prisidėjo ne tik paprasti žydeliai, bet ir žydų inteligentija ir net turtuoliai. Visiškai paaškėjo, kad žydai turtuoliai Lietuvos nepriklausomybės laiku rėmė komunizmo judėjimą, aukodami jam dešimtis tūkstančių litų.

Bolševikinės agitacijos koliojimai buvo nukreipti tik prieš lietuvius veikėjus, bet žydai buvo neliečiami. Net pavadinti žydą žydu buvo labai pavojinga, nes už tai galėjai būti nubaustas keliais metais į priverčiamųjų darbų stovyklą. Reikėjo vadinti tik «draugu». Pirmąjį bolševikmetį Lietuvoje beveik galima pavadinti «žydų okupacija». Jie sakydavo, kad Lietuvoje viena tauta turėsianti pranykti — minty turėdami lietuvių sunaikinimą. Lietuvių šaudymas ir trėmimas į Sibirą buvo tik naikinimo pradžia.

Vokiečiai Lietuvoje skelbė mobilizacijas pradžioje į lietuviškus legionus, o vėliau stačiai į nacių SS kariuomenę, bet pasisekimo neturėjo. Prievartos būdu gaudė ir vertė rašytis į kariuomenę, bet ir iš to niekas neišėjo. Dėl nepasisekimo kaltindami inteligentiją uždarė universitetą. Kai kuriuos profesorius ir daugelį studentų suėmė ir uždarė į kalėjimus. Daug vyrų ir moterų prievarta buvo išvežti į Vokietiją darbams.

Sunki buvo vokiečių okupacija, nes jie lygiai kaip ir bolševikai, nebuvo lietuvių draugai. Tačiau vokiečių režimas buvo švelnesnis už bolševikišką ir naktimis galėjome ramiai miegoti. Mes manėme, kad bolševizmą sužlugdys vokiečiai, na o vokiečius, atrodė, nugalės anglai — amerikiečiai, ir tokiu būdu abu žmonijos priešai bus sunaikinti.

Deja, sunaikintas tik vienas. O bolševizmas, tas žmonijos priešas Nr 1 išliko gyvas ir vėl užplūdo Lietuvą.

Kas dedasi tėvynėje per šią antrą bolševikinę okupaciją žinių labai mažai ateina. Svarbiausias klausimas, tai ar daug lietuvių dar yra likę Lietuvoje. Grįžę bolševikai pirmiausia stvėrėsi «atsiskaitymo» veiksmų ir dėl to daug lietuvių sušaudė. Trėmimas į Rusijos gilumą taip pat turėjo būti toliau tęsiamas, bet galimas daiktas, kad dėl transporto sunkumų jis, kol kas nepasiekė numatyto dydžio.

Liūdna lietuviams, likusiems prie bolševikų Lietuvoje, bet pabėgę į Vokietiją (apie 300 tūkstančių) irgi džiaugtis negali, nes jų dar laukia nežinomas likimas.

Amerikiečiai stengiasi su vokiečiais palaikyti gerus santykius, ir juo tie jų santykiai geresni, juo mums blogiau. Vokiečiai užsieniečių nekenčia ir norėtų, kad mus visus iš Vokietijos išvežtų, nes dabar svetimšalius kaipo darbo vergus išnaudoti negalima. Maistas blogėja ir mažėja. Mes neturime teisės gyventi privačiai — visi turim susirinkti į lagerius, nes taip vokiečiai nori. Prie tokių sąlygų juo ilgiau būsim gyventi Vokietijoj, juo ilgiau užsitęs mūsų normalaus gyvenimo sukūrimas. Dabar mes ne gyvename, bet tik nuo bado ginamės».

Jūsų V-tas.

Atsišaukimas

Šitame žiauriame tautų kovų amžiuje, kiekvienas kultūringas individas stengiasi iškelti savosios tautos vertingiausias savybes, nes žino, kad juo aukščiau kultūriniai tauta pakilusi, tuo ji ne tik daugiau įvertinama, bet tuolygiai turi ir daugiau šansų į laisvą egzistenciją.

Politiniu atžvilgiu nepalanki Lietuvai jos geografinė padėtis, buvo per ilgus laikus priežastis skriaudų, kurias nukentėjo nuo rytų ir vakarų didžiųjų kaimynų. Bet visa tai pernešė su narsumu ir net pasižymėjo tarptautinėse sferose mokslo, meno ir ekonomijos srityse.

Mūsų Lietuva nežuvo iki šiol, nors daug vargų iškentėjus, bet ar mes galime sakyt, kad taip ir toliau išsilaikys ir apleist Lietuvą, tegul ji sau žinosi. Niekad ne. Aiškiai matom, kad savo tėvynės ir tautiečių išsklaidytų po visą Europą mes apleisti ir užmiršti negalim, nes tai būtų išdavystė, panaši išsižadėjimui savo motinos kuomet labiausiai paramos reikalinga.

Bet atsiranda tokių, kurie už trisdešimts monetų tai padaro ir ne igėd na toliau save lietuviais vadinti. Atleistina klaidos tiems, kuriems žinių ar proto trukumas leidžia gerbti priešus, bet nedovanotina tiems, kurie lietuvių pagerbti dėl jų gabumų, nes tokiu sunkiu mūsų tautai metu jie turėtų būti kelrodžiais, o ne klaidintojais.

Lai tokie neužmiršta kaip prancūzų tauta apsidirba su išdavikais.

Mes kreipiamės į tikruosius lietuvius, kad jie vieningi būtų, kad kiekvienas pagal išgalę prisidėtų prie tos kovos ir iš viso pasaulio kampų, kur tik lietuvių randasi pakiltų protestai bei laisvės šūkiai.

Iš vienos pusės mūsų pasmerkimas priešui ir išdavikui, iš antros mūsų pagarba nenuilstamiems kovotojams, kurie per spaudą

(Versti.)

rodo pasauliui tiesą.

Kiek nerašytumėm tai vis būtų permaža atlyginimo tiems pasišventusiems idejos darbuotojams, kurie be jokių materialinių sumetimų dirba tai, kas tėvynės labui būtina.

Kartojam dar, kad tai būtų paraginimas visiems, kiek ir kaip kas gali jei ne darbu ar raštais, tai nors centu prisidėtų, kad kovos organai ne tik gyvuotų, bet didintų savo veiklą iki nebus pasiektas jų užsibrėžtasis tikslas, tai yra atgauta laisva, nepriklausoma, demokratinė Lietuva.

Remiantis tarptautinės politikos eiga, nesvyruojančiai mes tikime, kad netolimoj ateity Lietuva vėl įžengs į nepriklausomų ir civilizuotų tautų šeimą.

Olimpas Štabinskas.

Regina Minetaitė

Pirmoji Urugvajaus lietuvaitė, kuri su garbės pažymėjimu baigė aukštąją akušeriją Montevideo universitete. Remiama savo švogerio, mūsų kolonijoj plačiai žinomo biznieriaus p. St. Bartninkaičio, kurio rūpesčiu ji baigė ir Alma Mater, jauna lietuvaitė profesionalė mano atidaryti nuosavą konsultoriją. Geriausios kloties ir norim tikėti, kad lietuviški kolonijos reikalai p-lei Reginai taip pat nebus svetimi.

Ta proga, negalim nepažymėti, kad p-lė Minetaitė ne tik bus pirmoji lietuvaitė gavusi aukštojo mokslo diplomą, bet ir pravedusi kelią mūsų jaunimui į aukštąjį mokslą. Daugelis iki šiol pasitenkindavo trupiniais ar nežymiomis profesijomis, kai dabar jau gražus lietuvių jaunimo būrelis yra pasirengęs baigti universitetą. Artėja laikas, kad ir mes imsim vytis Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvius

*

1944 — lapkričio — 1945

Kaip Šešupės melsvas skaidrus vanduo, motinos švelnumu bučiuoja savo krantus ir traukia nepastebemai į savo gelmes juodą mūsų tėviškės žemelę, taip mūsų dienos esą nejaučiamai įteiktos į laiko rankas.

Lyg toji lelija, kuri pražįsta nakties metu mūsų nepastebėma, tokiu greitumu praslinko šie metai ir daugelį mūsų nejučiomis dar žingsnį priartino prie gyvenimo aukuro.

Ir kurie žengėm pirmyn, atgal nebegrįšime, kas atsitrauké nebeprisiartins ....

Neregėtai skubiai praslinko metai kaip išvydo pasaulio šviesą pirmasis «Laisvosios Lietuvos» numeris, gimęs Urugvajaus padangėj ir nešinąs jos laisvės kovotojų idealą.

Neabejotina, kad «Laisvoji Lietuva» išėjo ypatingu laiku, laiku kada visų lietuvių krutinės buvo prislėgtos begalinio liūdėsio ir mūsų bočių žemė sugniaužta vergijos pančių iš visų pusių, kada ir pas mus išeivijoje buvo stengiamasi užslopinti ir paskutinė lietuvybės liepsnelė, tada pasirodė «Laisvoji Lietuva». Pradžioje nedrasi lyg pavasario kregždė, bet pasiryžusi nešti paguodą, viltį ir kovos šūkius į kiekvieną lietuvišką žydinį

Ir šiandieną, 12 mėnesių vėliau kiekvienas mūsų žvilgterėjęs į tą artimą praeiti ir regėdamas tą vingiuotą kelią, kuriuomi žurnaluí teko eiti, pamatysime jog jo neveltui dirbta. Jau nekalbėsim visos eilės žurnalo atliktų didelių ir rimtų spaudos ir kovos už Lietuvos laisvę darbų. Prisiminsime mūsų patriotinį jaunimą, kuris jeigu susibūrė į organizacija «Vytis», tai ir tik žurnalo nuopelnas.

«Vytis», tas žavėtinas žodis, simbolizuojąs troškimą palaikyti lietuvybę, pašalinti nežmoniškumą ir šykštumą, iškelti Lietuvos vardą ir atgaivinti jos plačias tradicijas.

«Vytis» simbolizuoja tas pastangas, kurios būtinos dėl įgyvendinimo lietuvių sąžinėse patriotizmo, meilę dėl progreso, dėl laisvės ir teisybės.

«Vytis» guodža savyje visas direktyvas šių dinaminių jaunalietuvių užsibrėžtas. Ir tik šis tipingas jaunuolių susibūrimas su vienu žodžiu, su vienu vardu, kuriuo išreiškia savo specifinę orentaciją

Lai gyvuoja U. J. D. «Vytis»!

Tarp džiaugsmo ir entuziazmo švenčia šiandieną «Laisvoji Lietuva» vienerių metų sukaktį, nes mato, kad dabar ji eina tarp poros eilių kovotojų. Kovotoju? Su kuo ir ką jie kovoja? Ko jie nori ir siekia?

Jie kovoja už Lietuvą ir šie pasiryžę lietuviai siekia matyti Lietuvą pačių lietuvių valdoma, o ne svetimų,

Patyrę žmonės kalba, kad jei lietuvio ranka daryş lietuviui skriaudą, tai svetima dar daugiau. Niekio teisingesnio. Kraštas po svetimais valdonais, tai našlaitis sargo rankose. Našlaitis rūdins, vargs, nematys poilsio ir visi jo prakaito vaisiai pateks į svetimas

rankas. Taip pat ir tauta. Ji dírbs per ištísus metus, bet laisvės spindulio nematys ir visas pelnas pateks į svetimas rankas. Našlaitis, greičiausia, kad negalės prasiveržti į geresnę ateitį, nes sargas neleis ír neleis todėl, kad priešakyje randasi jo paties vaikai. Taip pat ką ir darytų svetimi valdovai mūsų žemėj. Pirma iškeltų savus, duotų jiems pírmenybę ir šie slėgtų mūsų pečius. Neužmirškime, kad savos šeímos našta yra lengvesnė negu kaimyno, o tas darosi ir su tautiniais reikalais.

Negailėkim prakaito jeigu jo reikia lieti prie vyšnios medžio, nes paskiau galėsime jos vaisius nuoširdžiai vartoti, bet tik ne prie šermukšnio, nes šios uogos, vietoj apsaldinti mūsų gyvenimą, jį aprūgštins.

Savas žmogus vis mažiau spaus negu svetima ranka, ar ji balta, juoda ar raudona ir gyventojai vargs mažiau bei turės truputį daugiau laisvės.

«Truputį», atsilieps gal ne vienas. «Jeigu truputį tik gavau, tai neverta ir to trupučio ieškoti, geriau toj vietoj pagersiu kavos šiltos ir sotesnis būsiu».

Taip, bet neužmirškime, kad truputis prie trupučio duonos kepalą sudaro.

«Tiesa», pagalvos kitas, «bet mes mažai esam ir kokią viltį galim turėti laimėt?

Kokía viltį? Ogi tokią pat, kokią Vytautas turėjo prieš Žalgirio mūšį. Bet ar lašas po lašo, nepadaro akmenyje duobę?

Taip, žmogaus likimas yra jo valios derlius. Viltis turi paskučiausia užgesti mūsų širdyse. Mūsų išsílaisvinimo idealai, mūsų troškimas laisvės savo Tautai ir savai sąžinei, tik tada kristalizuosis realybėj, kuomet būsíme pasiryžę mintimis ir veiksmais dirbti su noru.

Dirbsime visi kartu, kiekvienas savo vietoje, dirbkime už gyvenimą ir progresą Tėvynės, dėl Jos laisvės, Jos dabarties vargui ir šviesiai laimingai ateičiai

Neškim mūsų obalsį į pasaulio intelektualumo sostinę, o «Laisvoji Lietuva» lyg švyturys tešviečia mūsų takus.

Ieškokim visi kartu, jauni ir subrendę, naujų ir harmoningesnių horizontų savoms mintims, nes būti tuom, kuomi esame, yra neęsti, (?) bet niekinti civilizacijos progresą.

P. Tamošiūnas.

— Laisvoji Lietuva —

Metams tekainuoja:

Urugvajuje	$ 1.50
Argentinoje	$ 4.00
Š. Amerikoj ir Kanadoj	$ 2 dol.

Lietuviai, užsiprenumeruokit žurnalą «Laisvoji Lietuva», nes tuo paremsite patriotinę spaudą ir palaikysite laisvės kovotojų pastangas atstatyti laisvą Lietuvą.

Pranas Tamošiūnas

Montevideo universiteto medicinos studentas ir «Laisvosios Lietuvos» bendradarbis. Gerb. Pranas yra nesvyruojantis lietuvís patriotas, gerai vartojąs savo tėvelių kalbą ir nuoširdus talkininkas patriotinės kolonijos kultūros darbe.

Mes tikim, kad gerb. Tamošiūno asmenyje, Urugvajaus lietuvių kolonija neužilgo susilauks ne tik pirmo lietuvio medicinos daktaro, bet ir gero lietuvio intelektualo, kuriam nebus svetimi senosios Tėvynės ir kolonijos rūpesčiai.

Vytas Dorelis

U. J. Draugijos «Vytis» choro ir vaidybos vedėjas bei «Laisvosios Lietuvos» aktyvus bendradarbis, kuris dideliu rūpestingumu ir atsidėjimu rengia su vytiečiais grandiozinę, įdomią bei menišką šių metų Vasario 16 Minėjimo programą. Programą sudarys: drama «Du Broliai», Vyties choras, klasinės muzikos kūriniai ir daug kitų įdomybių.

Lietuvos Vyskupai Kreipiasi Į Pasaulio Vyskupus

«Vardan katalikiškos Lietuvos, kuri šio karo metu turėjo pakelti neišpasakytus sunkumus ir nelaimes, mes jos dvasios vadai, drįstame Jūsų Ekscelencijos gailestingumui, o per jus ir jūsų krašto vadovaujantiems asmenims išdėstyti mūsų tautos vargus ir atskleisti neišpasakytus rūpesčius», — tokiais žodžiais trėmime esantieji Lietuvos vyskupai pradeda savo atsišaukimą į viso pasaulio katalikų vyskupus.

Toliau, nupasakoję garbingą Lietuvos praeitį, jie pareiškia, kad lietuvių tauta visai skirtinga nuo slavų ir vokiečių, kad Lietuva yra paskutinė katalikų tvirtovė šiaurinėje Europoje, primena laimingus nepriklausomybės metus ir nupasakoja pirmosios Sovietų okupacijos neteisybes, kai Rusija, sulaužiusi sutartis, užėmė Lietuvą.

Vyskupai primena gausius areštus ir įrodo, kad tariamasai lietuvių prisijungimas prie Rusijos yra tik raudonarmiečių. Sovietų komisarų ir jų slaptosios policijos (GPU - NKVD) darbas, nieko bendro su Lietuvos žmonių noru neturįs. Atsišaukime aprašomi raudonojo teroro metai Lietuvoje, pažymint, kad vien per tris dienas (1941 m. birž 14 - 17) bolševikai išgabeno į Sovietų Rusiją 40.000 Lietuvos žmonių.

Jie buvo vežami prekiniuose vagonuose, be maisto ir vandens, visi kartu, net seneliai, vaikai ir moterys. Daugelis jų mirė geležinkelių stotyse, per tris dienas uždaryti vagonuose. Vėliau atrastieji dokumentai parodė, kad Maskvos buvo planuotas metodiškas Baltijos tautų naikinimas, artimiausiu laiku tikintis išgabenti 700 000 lietuvių į tolimus Sovietų Rusijos kraštus.

Treji (1941 - 1944) vokiečių okupacijos metai buvo taipgi kryžiaus kelias lietuvių tautai.

Lietuviai išplėtė pasipriešinimą prieš nacius, ir šie keršdami apie 100.000 lietuvių išvežė į Vokietijos vergiją.

Traukiantis frontui į vakarus, vokiečiai degino, ką tik galėjo, ir evakavo gyventojus į užnugarį, taip kad išvežtų ir pabėgusių lietuvių Vokietijoje atsirado apie 200.000, daugiausia inteligentų, jų tarpe 250 kunigų.

Jie grįžti į bolševikų okupuotą tėvynę nenori

«Iš savo patyrimo mes žinome, ką reiškia bolševizmas, ir mūsų pažiūra griežtai skiriasi nuo nuomonės tų, kurie savo pažiūrą sudarė Sovietų propagandos įtakoje», — rašo vyskupai. — «Jei mes tikrai ir nežinome, kas dabar vyksta mūsų okupuotoj tėvynėj, kuri prilygsta dideliam kalėjimui, tai mes puikiai žinome, kad ateistinis komunizmas nė kiek nepasikeitė ir pasilieka toks, kokiu buvo 1941 metais».

Toliau Lietuvos vyskupai primena, kaip bolševikai uždarė visas lietuvių religines ir kultūrines organizacijas, uždraudė mokyklose dėstyti tikybą, sunaikino geriausias tikybines knygas, tortūromis, kalėjimais vertė kunigus tapti NKVD agentais,

Prisimindami, kad Lietuvai gresia pavojus būti galutinai įjungtai į Sovietų Sąjungą, vyskupai rašo: «Mes iškilmingai pareiškiame prieš Visagalį Dievą ir Mūsų Išganytoją Jo Sūnų, kad lietuviai yra tvirtai pasiryžę atgauti savo tautinę ir politinę laisvę ir atstatyti tikrai nepriklausomą valstybę. Lietuviai niekada nesutiks patapti Rusijos daliml, prieš kurią jie šimtmečiais kovojo dėl išlaikymo jų egzistencijos, kalbos, kultūros ir katalikų tikėjimo.... Šiandieną Lietuva yra bejėgė viešai ir atvirai pareikšti savo norus. Dėl to mes šaukiamės Ekscelencijų karštai prašydami ateiti gelbėti savo katalikų brolių».

Toliau Lietuvos vyskupai prašo pasaulio vyskupų savo ganytojišku žodžiu atskleisti tikintiesiems Lietuvos kančias ir užtarti prieš savo krašto vyriausybes lietuvių tautos teises į laisvę. Primena ir tą daugybę tūkstančių Lietuvos tremtinių Sovietų Sąjungoje ir Vokietijoje, kurie nori grįžti į savo laisvą kraštą gyventi iš savo darbo ir darbuotis dėl savo krašto ir žmonijos gerovei.

Pagaliau vyskupai reiškia viltį, kad jau netoli tas laikas, kada lietuviai ir vėl galės dėkoti Dievui ir tiems, kurie pagelbėjo išlaisvinti kraštą; taipgi iš anksto reiškia padėką už moralinę ir medžiaginę viso pasaulio vyskupų pagalbą.

Po tuo laišku pasirašė Kauno metropolitas arkivyskupas J. Skvireckas, Kauno vyskupo padėjėjas V. Brizgys, Vilkaviškio vysk. padėjėjas V. Padolskis.

Laiškas datuotas 1945 m. rugsėjo 8 d., rašytas spausdinta lotynų kalba ir užima 8 puslapius teksto

Kaip Urugvajaus, taip ir kitų Pietų Amerikos respublikų spauda, patalpinusi Lietuvos vyskupų laišką, ypač katalikiškieji dienraščiai perspausdinę su plačiais ir Lietuvai ypatingai palankiais komentarais, matyt bus patys išsivertę iš lotynų į ispanų kalbą. Lietuvos vyskupų laiškas, Lietuvos laisvės bylos reikalą vėl iškėlė visame pasaulyje.

Tarptautinės Vaikams Gelbėti Sajungos Lietuviu Sub-Komiteto Pranešimas

1945 m lapkričio mėn. 30 d. 16 val. Cerrito 1239 įvyko Tarptautinės Vaikams Gelbėti Sąjungos Argentinos Skyriaus susirinkimas, kuriuo metu įvairių tautų Sub - Komitetai turėjo patiekti savo pranešimus. Lietuvių Sub - Komiteto vardu pranešimą patiekė pirmininkė L. Graužinienė. Šio pranešimo turinio vertimą čia paduodame:

«Šio tik ką pasibaigusio baisaus karo pasėkoje anglų, amerikiečių ir prancūzų okupuotose Vokietijos dalyse yra apie 300.000 lietuvių tremtinių, kurie negalėdami grįžti savo tėvynėn, dideliai vargsta alkio ir šalčio kankinami. Daug tūkstančių jų vaikų yra skubios pagalbos reikalingi.

Tarptautinės Vaikų Gelbėjimo Sąjungos Argentinoje kvietimu 1945 m. rugsėjo 15 d. Buenos Aires šiuo tikslu susidarė Lietuvių Sub - Komitetas, kuris pradėjo savo darbą įteikdamas Tarp. V. G. Sąjungai auką sumoje $ 2.504, kad tuoj telegrafu būtų persiųsta Europon vargstantiems vaikams skubiai tonikais, vitaminais ir t. p. aprūpinti.

«Turint galvoje besiartinančios žiemos šalčius, kurie ypač pavojingi badaujantiems ir be pastogės žmonėms, padarėm skubią rinkliavą vartotų drabužių ir apavo mūsų vaikms.

Palyginamai greit surinkome septynias dideles dėžes drabužių ir apavo (viso 887 įvairių drabužių ir apie 100 porų vartotų batų), įvertintų pačios Sąjungos 1 883 pezais. Be to, už surinktus pinigus, T. V. G. Sąjungai tarpininkaujant ir labai pigia kaina - $ 3. 85 už porą, nupirkome 417 porų tvirtų naujų batų, viso su įpakavimu už $ 1.613.45.

Tai visa yra išsiųsta šveicarų laivu «Master Elias Kulukundis» ir tikimės, kad greitu laiku pasieks reikalinguosius.

Iki šiol darbavomės beveik išimtinai lietuvių tarpe, kurie didžiumoje yra neturtingi darbininkai žmonės, tačiau geri ir, dėl savo išgalių, duosnūs.

Mūsų pastangos gauti aukų iš didelių įstaigų, kuriose dirba daug lietuvių, iki šiol nedavė jokių rezultatų. Taip pavyzdžiui prieš trejetą savaičių kreipėmės raštu į keletą didelių vilnonių medžiagų fabrikų, prašydamos, kad paaukotų savo išdirbinių lietuvių tremtinių vaikams, tačiau iki šiol nė viena iš jų nieko neatsakė.

Taip kad tai ir visa, kas pavyko mums padaryti lietuvių vaikams laike šio pustrečio mėnesio mūsų darbuotės.»

Baigdama p. Graužinienė padėkojo Poniai Anchoreno už T. V. G. Sąjungos rūpesčiu daiktų supakavimą ir Europon persiuntimą ir reiškė vilties, kad ir argentiniečiai prisidės lietuvių vaikams šelpti.

Šis pranešimas buvo T. V. G. Sąjungos Argentinos Skyriaus Pirmininkės Ponios Anchorena priimtas su pastaba, kad siunčiami drabužiai esti įvertinami tiktai jų medžiaga, o ištikrųjų vertė yra bent du ar tris kart vertesnė, taip kad ir lietuvių surinkti drabužiai yra vertinga pagalba tremtinių vaikams. Lietuvių Sub - Komitetui palinkėjo ir toliau sekmingos darbuotės.

———————

Kartu pridedame aukotojų sąrašą su nuoširdžia padėka visiems, ar tai pinigais ar drabužiais aukojusiems. Ypatingai dėkojame aukų rinkime pasidarbavusiems: Seselėms Kazimierietėms, Tėvams, Mar L. Moterų ir Mergaičių Draugijos «Birutė» valdybai už surengtą loteriją ir parengimą, kurių visas pelnas buvo paskirtas lietuvių tremtinių vaikų naudai; ponioms S Barsanti, E. Čekanauskienei, B. Aukštuolienei, E. Buzienei, O. Vitkauskienei, ponioms A. Šulcienei ir V. Bendinskienei iš Kordobos ir pp. K. Čibirui bei A. Grišonui.

Nors ir nemaža aukų jau surinkta, tačiau to dar toli gražu nepakanka. Tad tikimės, kad visa lietuvių kolonija gyvenanti šioj laimingoj žemėj, soti ir apsivilkus, atjaus badą ir šaltį kenčiančius, niekuo nekaltus vaikučius, nušluostys jiems ašaras ir savo dovana iššauks pasitenkinimo ir laimės šypseną jų veideliuose.

L. Graužinienė — Pirmininkė.
E. Ryselienė — Sekretorė.

Tas, kuris gelbsti vieną gimtojo krašto sūnų, yra brangesnis už šimto priešų išnaikintoją.

Bosiuje.

Lietuvių Tremtinių Vaikams Šelpti Aukotojų SĄRAŠASAS Nr. 2.

Stasys Sirutis iš Kolumbijos 135 pezus. Lietuvių Evangelikų Babtistų Draugųomenė 104 pezus, Moterų ir Mergaičių Draugijos «Birutė» 1945 m. lapkričio mėn. 25 d įvykusio parengimo su loterija pelnas $ 102.50. A. Čekanausko įpėdinių Fabrikas $ 190. Laike šv. Cecilijos Choro 1945 m. spalių mėn. 28 d. parengimo surengtos loterijos $ 75.20.

Po $ 50 aukojo:

V. Stašaitienė, J. Gilvydis, Gyvojo Raž. Draugija, Aušros Vartų Vyrų Draugija ir Strassi H-nos. Ber. Survila 40 pezų.

Po $ 30 aukojo:

P. Arduai, R. Ferrete, Mućnickaitė de Cameron.

Po $ 25 aukojo:

Sofia Čekanauskaitė, Nelida Cekanauskaitė, Irena Cekanauskaitė, Jonas Cekanauskas, Cerruti H-nos.

Po $ 20.

A. Barzdžius, šv. Cecilijos Choras, C. J. Turato, Lombardi y Grondona.

Po $ 10.

P. Sakalauskas, V. Rymavičius, P. Taraška, O Mozūraitė de Guerra, A. Mislūnienė, M. S., A Kinduryté, J. A. Burokai, K. Gasevičios, E. R. Bueno, A. Ferrete, Empl. Casa Arduai, F. Angelette, A. T. Salvati.

Po $ 5.

Z. Juknevičius, Br. Verbickas, V. ir F. Ratkai, A. Pocienė, Vl. Velicka, M. Guarinoni, J. Mello, J. Vazquez, M. Mari, J. Arcidiacono, Nevetti, F. Gureikis, J. Vazquez. E. J. Cabo, Farmacia San Martin, «La Guardia», P. Virgen. P. Grįškevičius 3 pezus. Siemaškevičienė, M. M. ir X. X. po 1 pezą.

Kordobos Lietuvių Aukos

Buvusios Lietuvių Katalikų iždas 206 pezai, Vaclovas Shulcas 20 pezų. M. Bendinskas, A, Musteikis ir J. Kemeklis po $ 5. S. Gabrėnas, A. Raškevičius ir P. Žiedonis po 4 pezus. P. Meilutis 3 pezus. A. Grevijolienė, J. Vilkelis, J. Raugevičius, A. Tvaskus, K. Bražiūnas, A Tumas, E. Toločkienė, A. Astrauskienė, P. Skvarskis, K. Mogilienė, J. Gabrėnas ir M Dulksnienė po $ 2. E Pirevičienė, E Veščiūnas, J, Jankūnas, M. Jankūnienė, V. Mogila, B. Mogila, S Saidis, J Matusevičius, A. Jakubka, J. Saidis, K. Stankevičienė, J. Ziukas, J. Grigaitis, B. Motejūnas ir M. Toločka po $ 1. Miller 0.50 ct. I Barinboim 0.40 ct.

Viso iš Kordobos lietuvių per p. Vaclovą Shulcą gauta $ 295,90.

Visos šios aukos sudaro $ 1629,60 sumą, kurios $ 1613.45 sunaudota pirkimui 417 porų lietuvių tremtinių mokyklinio amžiaus vaikams batų (Nr. 35 - 40), kurie drauge su kitais suaukotais drabužiais laivu «Master E. Kulukundis» jau išsiųsti Europon.

LIETVIŲ TREMTINIŲ VAIKAMS
Drabužių Ir Apavo Aukojo Šie Asmens:

P. p. S. Barsanti, E. Cekanauskienė, L. Grišonienė, L. Graužinienė, (be drabužių paaukojo už 103 pezus vilnonių siūlų mezginiams) O, Vitkauskienė, A. ir V. Grigaičiai, A, ir J. Brazaičiai, M, Šantarienė, O. Matulionienė, M. Ališauskienė, M, Gonzalez, S. Mieliauskienė, E. Simonavičienė, A. Zekienė, S. Gualda, O. Sereikytė,. Rukšėnai, R, Kaziliūnienė, Valentienė, O, Kundrotienė, M. Lampienė. E. Bluncaitienė, N, Paršelienė, J. Mikalauskienė, M Gudauskienė, K. Vimbrienė, V. Pajaujienė, M. Matulionienė, K, Povilonytė, E. Buzienė, U, Sakalauskienė, E, Podeliūnienė, M. Kuraitienė, M. Nakutienė, O, Mozūraitė de Guerra, Vismara, Mitre, E, Valionienė, A. Fenkart, Ig. Padvalskis, K. Cibiras, A. Gurevičius, K. Tvirkutis, V. Lukšys, P. Mačiulis, P. Paltanavičius, K. Kibiras, K. Samulis, J. Kaušyla, A. Barzdžius, K. Gasevičius,

Iš Berisso: Draugija «Mindaugas», J. Griciūnaitė, K. Salačkaitė, T. Slapšys, F. Griška, O. Kairienė, A. Viturys, Runimai.

Neturime galimybės suminėti visų, kas ką yra paaukojęs, tad aukotojai dovanos, kad paminėjome tik pavardes. Jei kas aukojęs per klaidą nebuvo paminėtas, labai prašytume pranešti, kad vėliau galėtume tai padaryti. Visiems gi geradariams atlyginimas ir geriausia padėka bus vargstančių vaikučių džiaugsmas gavus šiltą drabužėlį ar batelius.

Aukos pinigais ar drabužiais renkamos ir toliau per įgaliotus asmenis, turinčius mūsų Sub-Komiteto aukų lapus, o taip pat priimamos, kaip ir iki šiol Lietuvos Pasiuntinybėje c. Pampa, 4174 ir pas Seseles Kazimierietes c Brasil 855 Avellaneda.

Tarptautinės Vaikams Gelbėti Sąjungos
Lietuvių Sub-Komitetas.

Religinis Puslapis

Tvarko kun. Stan. Grigaliūnas.

Kristus Beldžiasi..., Atidaryk...

Dievas Apreiškime liepia šv. Jonui Evangelistui, kad šis iš Patmos salos rašytų Leodicejos krikščionims: «Štai, aš esu prie durų ir beldžiuos. Jei kas išgirs mano balsą ir atidarys duris, įeisiu, su jais vakarieniausiu ir jie su manimi» (Sv Raštas, Apreiškimo kn., 3 persk., 20 eil.).

Taip, Mieli Broliai Lietuviai! Kristus Beldžiasi Į Mūsų Namų Duris! Jis beldėsi į Betliejaus namų duris. Bet jos buvo uždarytos. Nebuvo Jam vietos. Niekas neatidarė. «Atėjo pas savuosius, bet savieji Jo nepriėmė» (Šv. Jono ev., 1 persk., 11 eil.).

Bet tūkstančiai šeimų atidarė Viešpačiui savo namų duris, ir pasekmėje: palaima. Štai eilė pavyzdžių.

Galilėjos Kanos jaunavedžiai pasikviečia Jėzų į vestuves ir tąja proga lieka gausiai apdovanoti: vyno padauginimas (Sv. Jono ev., 2 persk., 1 - 11 eil.).

Marija, Morta ir Lozorius Jėzų laikė nuolatiniu savo svečiu. Pasekmėje: Lozoriaus iš numirusių prikėlimas (Sv Jono ev. 11 persk. 1 - 46 eil.)

Zakiejus, neteisingas valdininkas, Kristui praeinant pro jo namus, kad geriau Jį pamatyti, įlipa į medį. Kristus gi sako: «Zakiejau, skubiai lipk iš medžio, nes aš noriu šiandieną būti tavo namuose». Tasai skubiai išlipa ir su džiaugsmu Kristų priima. Visi piktinasi, kad Kristus užėjo pas nusidėjėlį. Vienok Zakiejus ryžtasi savo klaidas atitaisyti. Jėzus skelbia palaiminimą: «Šiandieną suteikta šiems namams išganymas, nes žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę» (Sv. Luko ev. 19 persk., 1 - 10 eil.)

Kaparnaumo šimtininkas Jairas ieško Kristų, kad šis išgydytų sunkiai sergančią jo dukterį. Iki surado ir atėjo, duktė jau buvo mirusi. Atėjęs Kristus sako: «Mergaite, aš tau sakau: kelkis» ir mergaitė atsikėlė (Sv. Luko ev. 8 persk., 40 - 56 eil.)

Kristus po prisikėlimo iš numirusių, eina iš Jeruzalės į Emaus. Drauge su juo eina du vyrukai. Bet šie Kristaus nepažino. Betemstant, jie paprašo savo bendrakeleivį į savo namus nakvynės. Vakarienės metu Kristus «ėmė duoną, laimino, laužė ir davė jiedviem. Ir jų akys atsivėrė, ir pažino Jį Bet Jis pražuvo iš jų akių» (Sv. Luko ev., 24 persk , 13 - 35 eil.).

Ir visa eilė panašių pavyzdžių.

Mielas mano Prieteliau! Ar nepanorėtum, kad Kristus pasibelstų ir į Tavo namų duris? Tikiuos, kad taip. Todėl témyk. Jau beldžiasi....

— Negirdžiu

— Klausyk atydžiai .. Klausyk su tokiu atsidėjimu ir meile, kaip klausė Galilėjos Kanos vestuvninkai, Marija, Morta ir Lozorius, Zakiejus, Jairas, Emauso mokiniai ir kiti. Ar girdi?

— Norėčiau girdėti. Bet nesuprantu, kaip Jis gali belstis? Jog Kristus dabar žemėj negyvena.

— Beldžiasi per šio garbingo žurnalo «Religinį Puslapį». Šiaja proga Jis sako: «Atskleisk ji prieteliškoj nuotaikoj ir gerai pagalvok čionai dėstomas mintis». Jis beldžiasi į Tavo namų duris kai vargšas prašo pagalbos, kai Tave ir Tavo artimuosius kankina rūpesčiai ir ivairūs nemalonumai. Taja proga Išganytojas beldžiasi į Tavo namų duris, norėdamas į Tavo namus įeiti ir draugauti su Tavimi iki paskutiniosios Tavo kelionės....

— Ačiū Suprantu. Stengsiuos, pagal išgales, Išganytoją į savo namus pakviesti.

Pamaldos:

Lietuviškos pamaldos pastoviai laikomos Cerro parapijos bažnyčioje du kartu mėnesyje, būtent. sekmadieniais po pirmos ir penkioliktos dienos kiekvieno mėnesio ir metinėse šventėse (pav. Kalėdos, Nauji Metai, Verbų Sekmadienis, Velykos ir t. t.) 10 val. Kitose gi Montevideo ar Interioro bažnyčiose pagal reikalą.

AUKOJO

Naujų Metų proga lietuvių tremtinių vaikams šelpti per lietuviškas pamaldas surinkta 28 pesai 42 cent.

PAGERBĖ SAVO GLOBĖJĄ

Sv. Cecilijos, muzikų Globėjos šventę, lietuviškoji Urugvajaus kolonija atžymėjo lapkričio 25 d. pamaldomis. Muzikos daliai vadovavo Vitas Dorelis.

Inž Petras Slenis

Didelis patriotinio darbo rėmėjas tarp **išeivių. Šis** mūsų tautietis dabar gyvena **Brazilijoj** ir kaipo inžinierius darbuojasi **vienoje** stambioj anglų kampanijoj.

Stasys (Stany) Sirutis

Žinomas Kolumbijos lietuvių veikėjas **ir kovotojas** už Lietuvos nepriklausomybę. **Gimęs** 1911 m. Marijampolėje. Baigęs **Vytauto Didžiojo** Universitetą, Teisių Fakultetą **ir Aukštosios** Policijos Mokyklos **Kriminalogijos** Skyrių bei Periodizmo **Institutą** Briuselyje. Nuo 1937 iki 1939 buvo **Lietuvos** Užsienio Reikalų Ministerijos **tarnyboje.** Vėliau buvo aukštas pareigūnas **Lietuvos** Pasiuntinybės Belgijoj ir 1939 **mt. Klaipėdos** lietuvių turtui likviduoti **komisijoj.** Į Kolumbiją atvyko kaipo turistas 1940 **m. ir sąlygų** priverstas apsigyveno nuolat **respublikos** sostinėj Bogota.

Kazimieras Micuta

Pirmasis Jungtinių Amerikos Valstybių **lievis** užsiprenumeravęs «Laisvosios **Lietuvos»** žurnalą. Šis mūsų tautietis yra žinomas, kaipo geras rėmėjas lietuviškos **spaudos ir šelpėjas** į nelaimę patekusių lietuvių. **Kilimo** jis yra Vilkaviškietis, Bartnikų **valsčiaus,** Skerpiepų kaimo. Gimęs 1871 metais **ir į** Ameriką atvykęs 1887 metais. Gyveno **įvairiuose** Amerikos miestuose, bet **ilgiausiai** Waterbury, Con., kur vedė ir susilaukė **2 sūnų** ir 3 dukterų. 1921 metais buvo **aplankęs** savo senąją tėvynę **Lietuvą.** Dabar jau 19 metų kaip našliauja ir **pastoviai** gyvena Coos Bay, Oregon.

*

Pranas Žakevičius

Rosario patriotinės lietuvių kolonijos **veikėjas.** Argentinoj plačiai žinomas, **kaipo tenykščių** tautininkų skyriaus **pirmininkas, susipratęs** lietuvis ir «Swift» Cam. **valdininkas.**

Melagingų Gandų Atitaisymas

Pastaruoju laiku, ryšyj su trijų didžiųjų konferencija Maskvoje, spaudoje ir per radijo buvo skleidžiamos spekuliacinės žinios, būk Sovietų agresija Baltijos kraštuose susilauksianti pripažinimo iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir Didžiosios Britanijos pusės.

Iš Vašingtono gautomis patikrintomis žiniomis tai yra grynas prasimanymas, inspiruotas užinteresuotos pusės. Jungtinių Amerikos Valstybių tvirtas ligšiolinis nusistatymas šiuo klausimu nėra pakitėjęs.

Lietuvos Pasiuntinybė.

Buenos Aires, 1946 m. sausio 9 d.

Urugvajaus Lietuviai

Kaip jau žinome, nuo karo ir okupantų nukentėjusiems lietuvių vaikams šelpti yra pradėtas platus vajus mūsų kolonijose. Argentinos lietuviai savo duoklę gražiai atliko. Dabar eilė mūsų, Urugvajaus lietuvių. Neatsilikime. Visi kilnios širdies ir mokantieji suprasti vaikučių tragediją lietuviai prašomi pagal išgalę aukoti mažųjų lietuviukų sušelpimui.

Aukas galima įteikti kun. S. Grigaliūnui, c. Francia 1829. Cerro.

«U. L. Kultūros Draugijai»

c. Rio de Janeiro 4001. Cerro. Arba ir pas jų įgaliotus asmenis.

Nauja Draugijos Vadovybė

Visuotinis «U. L. Kultūros Draugijos» narių susirinkimas, įvykęs šeštadienį, sausio mėn. 19 d. 1946 m. išrinko šiems metams naują draugijos vadovybę, kurią sudaro:

Julius Jazauskas, pirmininkas.
Petras Evovluckas, vicepirmininkas.
Olimpas Stabinskas, sekretorius.
Petras Korkuzas, iždininkas,
Bronius Steponis, iždininko padėjėjas.
Feliksas Grigas ir
Juozas Arbačiauskas, valdybos nariai.

Revizijos Komisija:
Kazimieras Černauskas,
Mikas Svečiulis ir
Vytas Dorelis.

Bufeto Komisija:
Kazimieras Vilkas,
Vladas Krikščiūnas ir
Stasys Goda.

Įstojo 5 nauji nariai, kurių tarpe plačiai žinomas visuomenininkas, Adolfas Kaušinis.

Naujai ir vienintelės lietuvių organizacijos Urugvajuje vadovybei, linkim patvaros ir geros sekmės bei gausių darbo vaisių.

Didelė Dr-jos Gegužinė

ĮVYKS

Sekmadienį, Vasario mėn. 3 d. 1946.

Vėsiame Ir Gražiame Parke

— PEÑAROL —

Į gegužinę nuvažiuoti:

Iš Centro 149 omnibusu, kuris išeina iš «Pocitos» ir eina per plaza Ramirez bei Ejido. Vėliau pasuka per La Paz, Yaguaron ir Agraciada. Toliau važiuoja San Martin, iki stoties Reducto, o iš čia pasuka į Av. Millan ir jau važiuoja iki Av. Instrucciónes, kur reikia išlipti.

Išlipti pravažiavus tiltą prie bažnyčios, arba ties Nr. 2424.

Iš Cerro, kaip visuomet išeis specialūs autobusai, nuo draugijos bustinės arba gatv. Rio de Janeiro 4001, ryto 8 val. punktualiai.

Norintieji vykti į gegužinę ankstį rytą ir draugijos nusamdytais autobusais, prašomi iš anksto užsiregistruoti pas Draugijos Valdybos narius ir Draugijos «Vytis» Valdybos narius.

Bus Puiki Programa
Su Daugybe Gražių Įvairūmų.

TURTINGAS BUFETAS

su šaltu alučiu ir lietuviškomis užkandomis.

Linksmūs šokiai iki vėlaus vakaro prie altoparlantės ir specialaus orkestro.

———

Visi į gegužinę, iš troškaus ir dulkėto miesto, į žaliuojančią ir žydinčią gamtą. Vėl visi susitiksim savuosius ir linksmai praleisim laiką. Ir kam dar ginčytis, kai visi jau pripažino, kad tik kultūriečių gegužinės būna tikrai lietuviškos, kultūringos ir linksmos. Tat iki pasimatymo, sekmadienį, vasario 3 d Peñarol parke

Ištikus blogam oru', gegužinė nukeliama į sekmadienį, vasario 10 d ten pat.

Sekmadienyje

Vasario mėn. 10 d, š. m. nuo 5 val. po pietų. «U. L. Kultūros Draugijos» bustinėj, — Lietuviškas Popietis — su šokiais ir įvairenybių programa. Smagiai pasišoksim ir išgirsime tikrų «noposčių», kaip raudonieji kislingai vargsta už diktatūrą.

Urugvajaus Lietuviai Aukoja

PER TARPTAUTINĖS VAIKAMS GELBĖTI SĄJUNGOS LIETUVIŲ SUB - KOMITETO Įgaliotinį Urugvajuje, kun. Stan. Grigaliūną, lietuvių tremtinių vaikams šelpti Europoje Urugvajaus lietuviai aukavo:

Per rinkliavą Cerro bažnyčioje $ 28.42.

«U. L. Kultūros Draugijos» gegužinėje, įvykusioj sausio 13 d. 1946 m aukojo:

Antanas Vaitelis 20 pesų. Edvardas Jusys 15 pesų.

Po 10 pesų aukojo:

Kun. Grigaliūnas (ir pažadėjo visas šių metų iš Urugvajaus liet. kolonijos įplaukas), J. Musteikis (pažadėjo dar $ 90). U. Godienė, Dom. Kerpiškienė, M. Buliauskas, Ant. Zubka, Kaz. Vilkas, Ben. Mesonis, Jz. Kalinka.

Po 5 pesus:

K. Siaurusevičienė, A. Brazys, M. Bagurskas, P. Grebliūnas, P. Ribokas, A Bielinis, S. Pagarauskas, V. Milkintis, O. Grakauskienė de Rey.

Julius Jazauskas $ 3,50, V. Balikonis $ 3.

Po 2 pesu:

U. Noreikaitė, A. Sakalauskas, Jz. Uža, Jz. Zimitravičius, A. Jaskelevičius, J. Urbanavičienė.

Po 1 pesą:

M. Kaminskienė, A. Markevičius, S. Puzerauskas, L. Bojeruncas, Z. Gelažauskienė, X. Y.

X, Y $ 0.55 ir po $ 0.50: Vl. Balikonis (sūnus), D. Steponis, E. Valentinas, Z. Pavilonis, X. Y.

Villar 20 cnt. Ap. Damkauskienė 10 cnt.

Viso iki šios dienos priimta du šimtu trysdešimtys vienas (231) urugvajiškas pesas su 27 centésimais.

Be to, yra ir pasižadėjusių. Jų pavardės bus skelbiamos pažadą realizavus.

Šiuomi kviečiami visi kiltaširdingi Urugvajaus lietuviai padėti vargstantiems mūsų tremtinių vaikučiams.

Įgaliotinis.

Montevideo, sausio 21 d. 1946 m.

P. S. Pinigai persiųsti Sub - Komitetui.

AMERIKOS LIETUVIU KONGRESAS

Didysis Amerikos Lietuvių Kongresas Chicagoje praėjo nepaprastu pasisekimu, kuriame dalyvavo 808 delegatų nuo visų stambiųjų organizacijų ir klubų. Jame taip pat dalyvavo daug lietuvių karo veteranų

Tąjį Kongresą, kaip jau žinome sušaukė Amerikos Lietuvių Taryba ir jis posėdžiavo lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 d. 1945 m.

Kongresas pasiuntė telegramą Amerikos prezidentui Trumanui, kurioje griežtai pasisakė už Atlanto Čarterį ir reikalavo vykdyti jį ne žodžiais, bet darbais.

Ugningą kalbą už Lietuvos nepriklausomybę pasakė kongresmanas O'Konski ir Amerikos Lenkų Kongreso pirmininkas Rozmarek. Kongrese dar dalyvavo daug aukštų Amerikos politikų, dvasininkų bei spaudos žmonių. Jis priėmė visais opiaisiais klausimais rezoliucijas ir svarbius nutarimus. Taip pat priimta rezoliucija, kurioje reikalaujama, kad Niurenbergo karo kriminalistų teismo suolan, greta nacių būtų pasodinti ir vakarykšti jų draugai bolševikai. Toj rezoliucijoj, tarp kitko sakoma:

«Bešališkas teisingumas reikalauja bausmės ne tiktai rudojo smurto erštams, bet ir raudonojo siaubo kriminalistams, kurie jau antru kartu turi okupavę mūsų tėvų kraštą, keliasdešimts tūkstančių nekaltų žmonių yra ištrėmę žiauriai mirčiai Sibire ir tūkstančius yra išžudę vietoje».

Laike Kongreso Lietuvos gelbėjimo reikalams suaukota 19.000 dolerių.

AMERIKOS LIETUVIU MISIJA WASHNGTONE PAVYKO GERAI

Misijos darytame bankiete dalyvavo 350 asmenų, kurių tarpe 104 Amerikos Kongreso ir Senato atstovai bei 50 spaudos atstovų. Lietuvos gelbėjimo reikalui suaukota 13,000 dolerių.

Misijos bankiete pasakė kalbas Lietuvos ministras P. Žadeikis, kongresmanas E. A. Kelly, kongresmanas A. J Sabath, žymus žurnalistas Charles Lanius ir advokatas A. A. Olis.

Svarbiausias Misijos darbas bus tas, tai pasisekimas Amerikos Kongrese iškelti Lietuvos nepriklausomybės reikalą. Šį ypatingai svarbų klausima išjudinęs kongresmanas E. A. Kelly, kuris įnešė Amerikos Kongresan rezoliuciją, reikalaujančią atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Dabar Misijos vyrai veikia į kitus kongresmanus, kad jie balsuotų už rezoliuciją.

Kaip matom, tai ir Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lietuvių Misija dirba tą patį, šventą Lietuvos gelbėjimo darbą, kuris aukštesnis už partijas ir ambicijas. Mes, Pietų Amerikos lietuviai džiaugiamės didžiais jų darbais ir linkim pilno pasisekimo.

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos Veikimas

PADĖKA

Kalėdų Eglutės papuošimui ir mažųjų lietuviukų apdovanojimui aukojusiems: p. P. Evovluckui, p. P. Žukeliui, p. J. Sčesnulevičiui, p. A. Čirpui, p. Mackevičiui, p. Karaziejui, p. F. Grigui, p K. Vilkui, p. A. Žebraičiui ir kitiems.

Ponei Jermalavičienei, padovanojusiai puikią tortą.

P. Adolfui Kaušiniui, maloniai skolinusiam elektros laidus gegužinėms.

Panelei Albai Grigaitei ir L. Stendeliui, sekmingai pardavinėjusiems rifas paskutiniuose draugijos parengimuose.

Ponioms: Aldonai Steponienei ir Albinai Korkuzienei, papuošusioms svečius tautiškais ženklais, sausio 13 d. gegužinėj.

Mūsų darbštiesiems vytiečiams, daug ir nuoširdžiai padedantiems darbu bei menu draugijos parengimuose.

Draugijos nariams: p. P. Derenčiui, J. Valaikai, B. Steponiui, F. Grigui, M. Svečiuliui, P. Korkuzui ir kitiems, už pasidarbavimą bufete, reiškiam širdingą dėku.

«U. L. Kultūros Draugijos»

Valdyba.

LIETUVIŲ KOMITETO MANIFESTAS

Didžiausias ir artimas Urugvajaus vyriausybės sluogsniams dienraštis «El Dia» ir su juomi kiti žymūs dienraščiai, š. m. sausio 11 d. laidoje patalpino «Urugvajaus Lietuvių Komiteto Manifestą», kuriame plačiai bei nuodugniai nušviečiama Sovietų Rusijos ir Nacių Vokietijos sutartis prieš demokratines valstybes, išmėginėjimas Lenkijos, pasidalinimas įtakų sferomis Europoje ir kad šitos nacių bolševikų sutarties aukomis buvo Baltijos valstybės. Manifeste sakoma, kad pripažinimas Lietuvos Rusijai būtų tuolygus pripažinimui Molotovo - Ribentroppo agresingojo pakto, išprovokavusio antrąjį Pasaulio Karą. Taip pat jame kreipiamasi į civilizuotas tautas ir jų vyriausybes, kad vardan šiame kare pralieto kraujo, vardan teisingos bei pastovios taikos ir žmoniškumo bei demokratijos idealo, būtų sulaikytas agresyvus Maskvos imperializmas ir atstatyta Lietuvos Nepriklausomybė.

Mes sveikiname šaunų ir Lietuvos laisvei naudingą «Urugvajaus Lietuvių Komiteto» žygį bei linkim, kad jo balsas pasiektų tuos, kurie sako, kad renkasi į Londoną, paruošti kelią teisingai taikai ir tautų laisvei.

Homo Sapiens.

GATVÊ — LITUANIA —

Mūsų vyriausio redaktoriaus J. Jazausko, turinčio plačių pažinčių įtakingose Urugvajaus intelektualų sferose, jau kuris laikas daryti žygiai nenuėjo veltui. 1945 m., gruodžio mėn. paskutinėmis dienomis Montevideo savivaldybė priėmė ir paskelbė spaudoje tokį nutarimą:

— Villa del Cerro rajone viena gatvė pavadinama «Lituania», kad tuomi pagerbus daug kartų buvusią pavergtą lietuvių tautą, kuri ir dabar neša atejūnų jungą, —

PERKĖLĖ BIZNĮ

Mūsų bendradarbis ir žinomas biznierius gerb. Jonas Pinkevičius, savo biznį perkėlė iš Kasabos į Cerro ir patogiau įsirengė gatvėj Chile 3225.

Geram lietuviui ir naujam kaimynui linkime geriausios kloties biznyje.

LIŪDNA SUKAKTIS

Ponų Bartnikaičių mažesnioji dukrelė Mildutė - Zully besirengdama minėti savo 3 metų amžiaus sukaktį, buvo priversta atgulti lovon sugipsuota Dėl kritimo gatvėj, jau kuris laikas mergaitė nusiskūsdavusi negalavimais ir dabar specialistui patikrinus rasta lengvas kaulų defektas.

Jausdami pp. Bartnikaičių skaudų rūpestį, linkim kantrios patvaros, o mažajai lietuvaitei greito bei laimingo pasveikimo.

DAR KARTĄ

Aleksandro Savačansko gyvenančio Montevideo mieste, sūnus Kazys pabėgęs nuo bolševikų siaubo, parašė laišką, prašydamas atsiliepti jo tėvą. Laiškas yra «Laisvosios Lietuvos» redakcijoj.

Taipgi nuo bolševikų teroro pabėgęs Mykas Romanauskas nori susirašyti su savo žmonos pussesere Horintaite - Mikloviene gyvenančia taip pat Montevideo.

Užinteresuotieji gali kreiptis į redakciją kiekvieną dieną ir valandą.

PASAKĖ TIESĄ

Savaitraščio «Keleivis» 48 nr. 1945 m., M. Krasinskas aiškindamas, kad jis ir kiti metę bendradarbiauti «A. L. Balse» už jo dideles simpatijas bolševikų diktatūrai, apie Urugjų, ypač lietuviškųjų Maskvos kislingų tariamą «mokyklėlę», tarp kitko sako: «Pamokas dėsto «socialistas» Pranas Vikonis. Bet kada pamačiau, jog tenai mokinami vaikai lietuviškai garbinti Rusiją, daugiau savo vaiko ten neleidau».

Čia komentarų nebereikia. «Socialistas» Vikonis klupdo vaikus prieš diktatūrą.

Kur Ir Kaip Minėsime Vasario 16-sios Šventę

Vasario 16 ją, Lietuvos Nepriklausomybės šventę Urugvajaus lietuvių kolonija šiemet rengiasi minėti didingai, vieningai ir meniškai. Tam taip svarbiam reikalui, «U. L. Kultūros Draugija» jau išnuomavo žinomo mūsų tautiečio p. P. Žukelio dideles kino teatro «Selecto» patalpas. Jaunalietuvių Draugija «V y t i s» nepaprastu atsidėjimu ruošia didelę ir menišką programą. Vytiečiai ne tik suvaidins iš Lietuvos kovų už laisvę dramą «D u B r o l i a i», bet vadovaujami maestro V. Dorelio pasirodys su nauju dainų repertuaru. Bus įdomių klasinės muzikos numerių ir daug kitų įdomybių Į minėjimą atvyks iš Buenos Airės Lietuvos Pasiuntinybės atstovas ir pasakys kalbą, nušviesdamas dabartinę Lietuvos buklę ir jos ateities reikalą. Iš Buenos Aires taip pat atvyksta gausus būrys žymių spaudos ir visuomenės darbuotojų, kurie dalyvaus minėjime.

Lietuvi, kuris nori savo Tautai laisvės ir piktiniesi okupantų jėga primesta vergija, tegul tavęs netruks šitoj tavo Tautos Laisvės Šventėj. Pasirodykim esą kultūringos ir savo laisvę branginančios Tautos vaikai. Visi kaip vienas dalyvaukime, kad ne tik išklausytumėm kalbas ir programą, bet kad ir masiniai priimtumėm rezoliuciją, kaipo mūsų, Urugvajaus tikrųjų lietuvių balsą į civilizuoto pasaulio sąžinę, prieš raudonųjų imperialistų žiaurumus mūsų žemėj.

Žinok tatai ir kitam pasakyk, kad

V a s a r i o 16 - ją Minėsime

Š e š t a d i e n į, Vasario 16 d. 1946 m.

Programa prasidės punktualiai 9 val. vakaro, calle G r e c i a 1105 - 07. Villa del Cerro.

Smulki programa ir lietuvių radijo valanda bus paskelbtos atskirai.

DRAUGIJOS TRIUNFAS

Sekmadienį, gruodžio 2 d 1945 m. «U. L. Kultūros Draugija» surengė «Pajas Blancas» pajūrio miškelyje pirmą mūsų kolonijoj gegužinę, kuri sutraukė gausų būrį lietuviškos visuomenės, ypač jaunimo ir visais atžvilgiais puikiausiai pasisekė. Tačiau draugijos triunfas, tai buvo jos antroji gegužinė, surengta sekmadienį, sausio mėn. 13 d. š. m. Peñarol gražiame ir didžiuliame parke. Šioje gegužinėj, sutraukusioj švariąją mūsų visuomenę ir rinktinį, gražųjį lietuvių jaunimą, matėsi daug lietuvių visuomenininkų, biznierių, profesionalų ir kolonijos kapelionas kun. St. Grigaliūnas, kuris iš ryto laikė lietuviškas pamaldas Peñerol parapijos bažnyčioje.

Pavasario nuotaika, linksmas lietuviškas ūpas, jaunimo žaidimai ir gražios lietuvių dainos aidėjo vėsiame parke iki gerokai įvakarojus. Tvarka buvo pavyzdinga ir visi svečiai patenkinti, kurie dėkodami rengėjams už vertas pagarbos pastangss, prašė greitoj ateityje surengti kitą taip lietuvišką ir kultūringą gegužinę. Gegužinėj buvo renkamos aukos lietuvių tremtinių vaikams. Bematant buvo suaukota stambi suma, kurią atskirai talpiname.

Dalyvis.

MAŽUJU EGLUTĖ

Sekmadienį, gruodžio mėn. 30 d. 1945 m., «U L. Kultūros Draugija» surengė ypatingai gražią ir turtingą mūsų mažiesiems Kalėdų Eglutę. Be mažųjų, labai sudėtingą ir menišką programą atliko ir vyresnieji. Draugijos artistai mėgėjai: O. Stabinskas, B. Steponis, J. Arbačauskas ir V. Krikščiūnas nepaprastai vykusiai suvaidino vieno veiksmo juokus iš vietos gyvenimo, kurie prijuokino svečius iki ašarų. Nuolat ryškėjanti jauna mūsų menininkė, p - lė Hortencija Bartnikaitytė porą sudėtingų kūrinių paskambino pianu ir artistiniai padeklamavo. Vyto Dorelis gražiai padainavo solo ir su tūla urugvajiete porą gražių duetų, akampanuojant vienai poniai urugvajietei. Vėliau vytiečiai padainavo keliatą lietuvių liaudies dainų. Gražiai ir jautriai deklamavo Rosita Sčesnulevičiutė ir Edvardas Drižys.

Vakare buvo išdalytos Kalėdų Senelio dovanos mažiesiems ir paskui tęsėsi linksmūs jaunimo šokiai. Visi svečiai, ypač mažieji lietuviukai skirstėsi patenkinti.

— LAISVOSIOS LIETUVOS — METINĖS

Šeštadienį, gruodžio mėn 8 d. 1945 m. žurnalas «Laisvoji Lietuva» kukliai, bet ispūdingai ir prie gausios visuomenės paminėjo savo darbo metinę sukaktį. Minėjimas buvo pradėtas Urugvajaus ir Lietuvos Himnais, o paskui žurnalo redaktorius J. Jazauskas pasakė turiningą ir momentui pritaikytą kalbą. Savo kalboje prelegentas nepaprastai vaizdžiai nušvietė Lietuvos tragediją ir pridengimui okupantų skleidžiamą melagingą propagandą lietuvių išeivių tarpe. «Laisvoji Lietuva» pasiryžusi atremti nesąžiningąjį melą tiek raudonųjų Maskvos imperialistų, tiek ir savų išsigimėlių, nuėjusių okupantams tarnauti. Jo kalba buvo palydėta griausmingais aplodismentais. Meniškai vėliau suvaidino «Laikinoji Žmona» Grigaitė, Čirpiutė, Stabinskas, Svečiulis ir Steponis o vytiečiai įspūdingai padainavo lietuvių liaudies dainų.

Lietuvis Argentinoje

ISVYKO Į NAUJĄ PASKYRIMĄ

Buvęs Argentinos konsulas Lietuvai ir didelis mūsų tautos prietelius, kuris yra vedęs lietuvaitę, p. A. Barsanti, nesenai gavo savo vyriausybės naują paskyrimą ir šiomis dienomis išvyko į Šveicariją užimti aukštą diplomatinę tarnybą.

VEDĖ BIZNIERIUS

Gruodžio 29 d. 1945 m. Buenos Aires susikūrė pavyzdinga lietuvių šeima. Tą dieną, žinomas modernios «P.U» duonos kepyklos savininkas p Rudolfas Šukevičius vedė su vienturte ponų Lukoševičių dukrele Brone, nors gimusia Argentinoje, bet šaunia lietuvaite. Jaunavedžiams linkim ilgiausių metų ir saulėtų dienų.

P.

NAUJA VALDYBA

»Susivienijimas Lietuvių Argentinoje» jau išsirinko 1946 metams valdybą, kurią sudaro: J. Každaila pirmininkas, K. Verbickas iždininkas, S. Majauskas sekretorius ir keturi eiliniai valdybos nariai.

Rep.

PERRINKO VALDYBĄ

Berrisso savišalpinė lietuvių draugija «Mindaugas», visuotiname narių susirinkime, įvykusiame 9. XII 45., išsirinko naują 1946 metams valdybą. Ją dabar sudaro: P. Vaškas pirmininkas, T. Aliukas vicepirm., A. Žemaitis sekretorius, J. Kepalas sekr. pad., Br. Marcinkevičius kasininkas, V. Skikas pad. ir A. Vogulis bei J, Stočkūnas valdybos nariai.

Rev. Komisijon išrinkti: J. Martinkus, P. Ražanskas ir J, Jašauskas Ligonių Komisijon: K. Janonis, S. Glemža, T. Slapšys ir J. Mažuika.

Rep.

STALINCAI NEAPSILEIDŽIA

Pragėrę «Momentą» ir atsipeikėję lietuviški Argentinos raudonkislingiai vėl ima rodytis iš palėpių. Jie dabar labai atsargiai ir labai kukliai pradėjo leisti šlametelį «Vienybė». Nors pavadinimas nebūtų blogas, bet turinys to pati taradaika, tai yra Stalino diktatūros garbinimas, aukų prašymas ir lietuvių patriotų šmeižimas. Tiesą pasakius, tai šito diktatūros pranašo rimti lietuviai ir neskaito.

ARGENTINOS LIETUVIAI!

Užsiprenumeruokit vienintelį Pietų Amerikoj patriotinės minties ir kovos už Lietuvos laisvę, įdomų, gausiai iliustruotą bei nušviečiantį mūsų kolonijų veiklą žurnalą

«Laisvoji Lietuva»

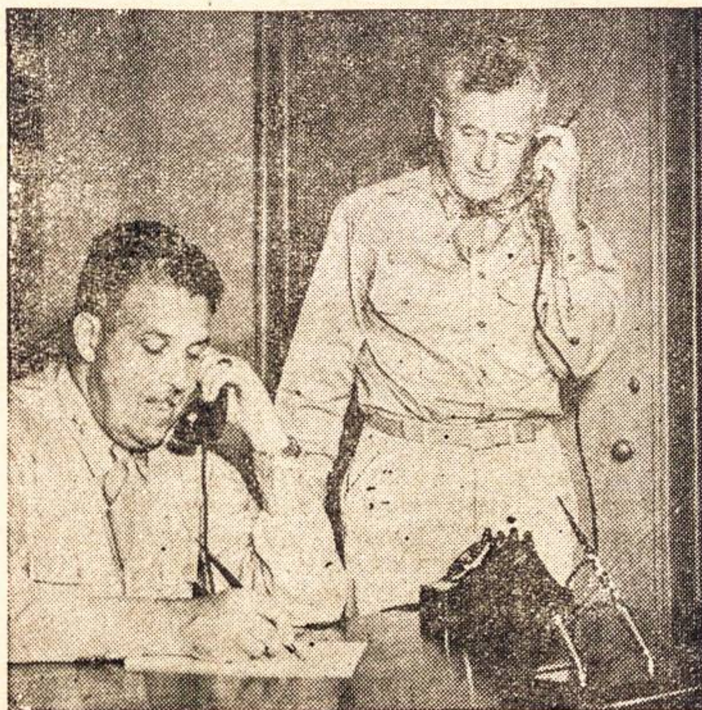
Metams tik 4 argentiniški pezai.

Atominės Bombos Ekspertai

Amerikos armijos, divizijos generolas Leslie Groves ir brigados generolas Thomas F Farrel, kurie vado avo atominės bombos bandymais Jie nustatė, kad ši revoliucinė sprogstamoji medžiaga, kuri veikia atomo energijos išskaidymo dėka, yra 2000 kartų galingesnė negu bet koki šiame kare vartota didžioji dinamitinė bomba.

Sitie vyrai ir toliau tęsia atomo energijos tyrimus, stengdamiesi dar didesnėn jėgon ją sukaupti ir pritaikinti ne vien griovimo, bet ir žmonijos gerovės reikalui.

Kadangi šis naujasis ginklas nulėmė karo eiga su Japonija ir yra Damoklo kardas paskutinei diktatūrai, tai ir rusai paleido demagoginę antį, kad buk ir jie esą «išradę» atominę bombą.

Pavergtoji LIETUVA

PAGELBĖKIT SAVIESIEMS SIBIRE

Kaip jau žinom, daugybę lietuvių bolševikai ištremė į Sibirą. Amerikos lietuviai pasistengė su ištremtaisiais užmegzti ryšius ir pasiųsti jiems siuntinėlių. Tas Amerikos lietuviams pasisekė ir jų siuntinėliai pasiekė mūsų brolius Sibire. Pasirodo, kad tie siuntinėliai turi nepaprastos svarbos ir jie ištremtuosius pasiekia. Už vieną perkelinę paklodę, lietuvė moteris su trimis vaikais išsinuomavusi iš ruso visai žiemai grįčią. Kitas lietuvis, už tris rankšluoščius gavęs iš ruso labai gerą daržą. Padarykim broliškai ir mes Urugvajaus, Argentinos ir Brazilijos lietuviai. Dėl smulkių žinių kreipkitės į Tremtinių Komisiją šiuo adresu:

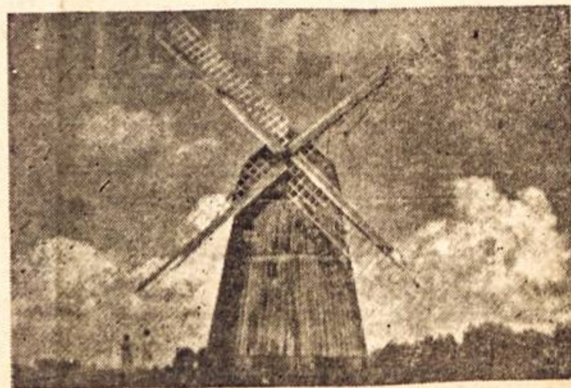
— Lithuanian American Council —
233 Broadway,
New York, 7 — N. Y.
U. S. A.

GEDVILA PRIPAŽĮSTA

Rusų pastatytos, Lietuvos komisarų tarybos pirmininkas Gedvila paskutinėj savo kalboj pripažino, kad daug lietuvių yra «išvažiavę» į Sovietų Rusijos gilumą.

LIETUVOS RUSINIMAS

Gražiausią Vilniaus aikštę rusai pavadino Černiakovskio vardu, kuris buvo jų generolas, žydų tautybės.

BE LEIDIMO NIEKUR

Mažiausiam dalykui, rusais pavergtoje Lietuvoj dabar reikalinga išsiimti specialus valdžios leidimas. Pavyzdžiui: nuvažiuoti į kitą valsčių, aplankyti gimines, pakrikštyti vaiką ir ką nors taisyti ūkyje, o miestų darbininkams, be valdžios leidimo negalima pakeisti butas. Vienu žodžiu, be leidimo nei iš grįčios.

SUSISIEKIMAS NEMUNU

«Tarybų Lietuva» praneša, kad esąs jau atstatytas susisiekimas Nemunu. Kursuoją keturi garlaiviai, kurių svarbesni esą «Maksim Gorkij» ir «Černiakovski». Susisiekimą Nemunu tvarkyti esą pavesta iš «broliškų respublikų» atvykusiems inžinieriams, Černobrivcev ir Proskuriakov.

Šitų okupantų batlaižiai Paleckis su Gedvila nors plepa, kad Lietuva «esanti nepriklausoma», bet jų vardu maskoliški komisarai nei savo arklių nepavadina.

BEGALO NUSIVYLE

Lietuvos komunistai grįžę iš Sovietų Rusijos ypatingai suvargę, išbadėję, apiplyšę ir karčiai nusivylę. Visuotinis skurdas, kurį jie matė Rusijoj, žiauri despotija ir brutalumas, padaręs jiems slėgiantį įspūdį. Daugelis jų grįžę sirgdami maliarija. Daug jų, kurie reikalavę teisybės rusai sušaudę arba ištrėmę į sunkiųjų darbų stovyklas.

Lietuvos Kaimo Vėjinis Malūnas.

Ant kalno malūnėlis,
Po kalnu ežerėlis,
Ten krykštė nardė raiba antelė
Malūno vandenėly.

Tai ne antelė krykštė,
Tai ne raiboji nardė,
Tik gailai verkė jauna mergelė
Netekusi brolelio.

MOBILIZUOJA VAIKUS

Maskvos dienraštis «Pravda» 210 numeryje paskelbė, kad šiemet būsią sumobilizuota 455.000 berniukų ir mergaičių tarp 14 17 metų priverstinam apmokymui amatų ir technikos darbų. Po apmokymo, jie bus valdžios nuožiūra ir keletui metų skiriami darbui į bet kurį plačiosios Rusijos kraštą. Toji mobilizacija būsianti vykdoma tiek miestuose, tiek kaimuose. Taigi ir paskutinis Lietuvos jaunimas netekęs laisvės, bus patalpintas į rusinimo ir komunistinimo įstaigas.

LIEPIA PASIŽADĖTI

LAIC žiniomis, tai Vilniaus ir Šiaulių batų fabrikų darbiniukai buvę suvaryti mitingan, kur jie, pasak «Pravda» pasižadėję raudonajai armijai parūpinti daugiau odų ir batų Greičiausia, kad tai ir pasiliks pažadu, nes karo ir okupantų plėšimų nualintoj Lietuvoj gyvulių visai nebeliko.

DIDĖJA KOLCHOZŲ SKAIČIUS

Maskvos žinių agentūra «Tass» pranešė, kad šiemet Lietuvoj kolchozų pasėlių plotai padidėję 50 % Taigi vis daugiau Lietuvos ūkininkų paverčiama maskolių bernais ir darbo gyvuliais.

ŠILTINĖ IR DŽIOVA

Švedijos laikraščiai rašo, kad Lietuvoje dėl stokos maisto, vaistų, muilo ir kitų būtiniausių reikmenų, ypatingai išsiplėtojusi šiltinė ir džiova Atsiradusi koki tai nauja liga, kuri sukelianti sąnarių skausmus, kūno išbėrimą ir drugį. Daug lietuvių miršta nuo šitos, kacapų atneštos «zarazos».

VA, KOKIE VALDO LIETUVĄ

Lietuviai išgamos visur aiškina, kad rusai «išlaisvinę» Lietuvą. Reikia pripažinti, kad šitie Maskvos propagandos apakinti padarai ir tiesos turi. Tolyn labyn aiškėja, kad rusai baigdami Lietuvą išlaisvinti nuo lietuvių šviesuomenės patys atsisėda į tas vietas.

Suminėsime čia kelių apskričių partruk ir politruk, kurie yra atvykę iš gilumos Maskolijos ir su dar gyvais pasilikusiais lietuviais apskrityse daro ką nori. Va jie:

Alytaus — «draugas» N. Kuzmin. Marijampolės — Rybakov, Vilkaviškio — A. Tiulenev, Panevėžio — Katajev, Šiaulių — Tkačiov, Rokiškio — Proskurov, Kėdainių — Tamarov, Ukmergės — Siebrin Utenos — Gladyšev, Trakų — Proletarski, Kaišedorių — Bogočanok, Švenčionių — Vikentjev.

Tai tik kelių apskričių ir keli «laisvintojai». Policija, paštai, geležinkeliai, valsčiai, fabrikai, kooperatyvai, kolchozai ir mokslo įstaigos tokių, parabeliais ir granatomis apsikarsčiusių «išlaisvintojų» knibždėte knibžda. Jie tatai ir baigia Lietuvą «laisvinti».

NEŽMONIŠKA SKRIAUDA LIETUVIAMS

Tik atvykę antrą kartą į Lietuvą bolševikai, gyventojams įsakė tuojaus sunešti jiems vokiškas markes ir už jas prižadėjo tuojau apmokėti rusiškais rubliais. Tačiau tie pažadai pažadais ir paliko. Komisarai tokiu būdu padarė puikų biznį, o lietuviams iki šiol neatlyginę nei po rublį, apiplėšė juos iki panagių. Sakoma, kad iš lietuvių atimtomis markėmis bolševikai apmokėję algas savo daliniams, kurie randasi jų okupuotoje Vokietijoje. o rublius pasilaikę sau. Pasirodo, kad bolševikai «kovoja» tik tokiu būdu su tariamu kapitalu.

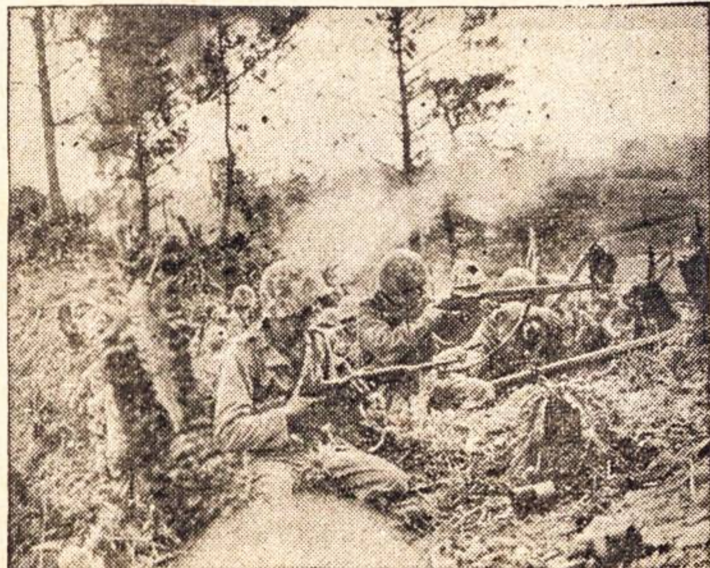
Salos JAVA Vaizdas

Čia dabar eina žiaurūs mūšiai tarp sukilusių vietos gyventojų ir olandų bei anglų kariuomenės iš antros pusės.

Sukilėliai, remdamiesi Atlanto Carteriu reikalauja savo šaliai pilnos nepriklausomybės ir olandų pasitraukimo.

Jie yra moderniai ginkluoti, gerai disciplinuoti ir kalnuota bei traškančiomis giriomis apželusi jų šalis sudaro ypatingai puikias kovos pozicijas.

Sukilėlių rimtas pasipriešinimas, pagaliau privertė Olandijos vyriausybę vesti derybas ir žadėti dominijos teises.

Lietuvos Pasiuntinybė

Paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Vainorą Joną, Vainorytę Nastaziją ir Vainorytę Kleopą, kilusius iš Meškuičių vals. Siaulių apsk.
2. Lapurką Petrą, iš Varėnos vals.
3. Meškauską Joną iš Kamajų miestelio.
4. Guobį Vladą iš Seiliškių km. Utenos aps.
5. Rukšį Joną iš Raudoniškių km.
6. Juodelį Balį iš Nasvyčių km. Užpalių val.
7. Hesą Liudviką iš Kauno.
8. Boreišą Boleslovą iš Kauno.
9. Kunčiną Joną.
10. Kindurį Justiną ir Kindurytę Justiną (Martha Murray).
11. Šinkūną Balį iš Sielos km. Tauragnų v.
12. Ramoškevičienę - Simkevičiutę Virginiją iš Radviliškio.
13. Malkevičiutę Mariją iš Linartavos km.
14. Karvelį Vladą iš Aluntos vals.
15. Mešką Kazimierą iš Linkuvos miest.
16. Briedį ar Briedelį Juozą iš Panevėžio.
17. Bilviną Antaną iš Kėdainių.
18. Bulkius Baltrų ir Joną.
19. Barasą Juozą ir Eleną (Grundulaitę).
20. Jakštus Martyną ir Joną iš Vainuto v.
21. Savačanską Aleksandrą.
22. Rumbutį Bronių iš Mosėdžio vals.
23. Baršauską Pijų.
24. Adamčiką Nikalojų.
25. Načių Viktorą
26. Adomaitienę Oną ir Karpavičiutę Podencija iš Siaulių.
27. Šimkūną Kazį.
28. Bolskį Vincą,
29. Žukauską Praną iš Gelvonų.
30. Girnį Petrą ir Veroniką.
31. Pumputį Martyną iš Vilijočių km.
32. Glavinską Juozą iš Radysčios km. Merkynės vals.
33. Gasiliauską Joną iš Gerdaičių km. Leipalingio vals.
34. Stašaičius Antaną ir Eleną iš Vomškių km Plokščių vals.
35. Didžiulį Aleksandrą sūnų Mato iš Raudondvario vals.
36. Česūną Romualdą iš Katinautiškio km.
37. Ramašauską Kazį.
38. Ramoną Antaną
39. Sukarevičių Juozą.
40. Aleksejų Antaną iš Puzų km. Skaudvilės vals.
41. Dukli Balį iš Baršėnų km Obelių vals,
42. Krasauską Leoną iš Disnos Svenčionėlių vals.
43. Syvius Vladą ir Marę iš Šakių km. Kuktiškių vals.
44. Pranckūnaitę Marijoną ir Julę iš Juodaišių km. Pabiržės vals.

Viršpaminėtus per Pasiuntinybę paieško jų giminės, kurie randasi įvairiuose Europos dalyse. Dėl smulkmėnų prašoma kreiptis į Pasiuntinybės raštinę, calle Pampa 4174, nuo 10 iki 13 val kasdien, išskyrus šventadienius.

LIETUVOS KONSULATAS

Brazilijoj

Paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Adomaitis Baltrus.
2. Adomaitytė Magdė.
3. Matėjūnaitė Veronika.
4. Vilkas Antanas.
5. Riškus Jonas.
6. Liachavičius Bronius.
7. Bukelis Krisjan.
8. Lozovikas Pilypas.
9. Miškiniai: Ipolitas, Kazys ir Ignas.
10. Imbrasas Jurgis.
11. Kaluzevičius Adomas.
12. Bakšys Pranas.
13. Stasiulaitis.
14. Žukienė - Balčiūnaitė Veronika.
15. Grigonis.
16. Taujanskas Jonas.
17. Juodvalkis Alfonsas.
18. Kalakauskas Vladas
19. Jurkuvienė Kalakauskaitė Ona.
20. Jurkuvėnas Adomas.
21. Česnulevičienė Marė.
22. Radzevičius Vaclovas.
23. Karaliūnienė Paulina.
24. Baleišis Pranas.
25. Baleišytė Kazė.
26. Striukienė - Balčiunaitė.
27. Žukauskienė - Bulkšaitė.
28. Verbickas Juozas.

Ieškomieji asmenys arba žinantieji apie juos prašomi atsiliepti:

Consulado da Lithuania
Rua Jaguaribe 477.
Sao Paulo.
Brasil.

Užsiprenumeruokite 1946 metams žurnalą

— Laisvoji Lietuva —

Jį užsiprenumeravę paremsi kovą už Lietuvos laisvę ir visus metus turėsi rimtų bei naudingų raštų skaitymams,

«Tegul bus pagarbintas, Rūke! Aš ir vėl atėjau pas tave su dideliu reikalu.

«Bet kas tau Rauluti, kad toks pamaldus palikai ir ko tie tie reikalai?

«Jų labai daug ir taip svarbūs, kad aš ir tave talkon prašysiu.

«Sakyk brolau, matysime.

«Taigi, gavau iš Podleckio kitą gromatą, kurioje jis rašo, kad visi Lietuvos miškai priviso partizanų. Tie «razbaininkai», sako žudo komisarus ir atiminėja į Rusiją gabenamą maistą. Esą tai daugiausia įvairaus plauko parmazonai. Bet jų esą tiek daug, kad be kariuomenės nei nosies negalima iš grįčios iškišti. Taigi tu man Rauluti ir pasakyk kas jie per vieni ir ko siekia?

«Labai paprastai Rūke. Tuos partizanus sudaro lietuviai jaunuoliai ir nebenorintieji į bolševikų rojų grįžt rusų kariai. Patiria lietuvis, kad ji areštuos, o komunistų areštas žinomas kaipo aiški mirtis, tai ir bėga į mišką. Paskui daugelis ir raudonarmiečių, kurie aiškiau pamatė sočią bei kultūringą Europą irgi bėga su ginklais į miškus, nes nebenori grįžti į bolševikų diktatūros pavergtą bei alkaną Rusiją. Ir taip jų susidaro milžiniški būriai ir po visus bolševikų okupuotus kraštus, kurie rimtos baimės privaro komunistų aristokratams. Tokių partizanų visai nėra anglų ir amerikiečių užimtuose kraštuose.

«Teisybė, teisybė Rūkeli, kad privaryta nesvietiško strioko Podleckis savo gromatoj ir mane ir visus darbiečius prašo poteriauti, kad jo tie nevydonai kartais nepasigautų. Rašo, kad iš baimės gavęs unsvoto ligą, o kiti komisarai dizenteriją. Prašo vaistų, nes Stalino saulėj visi vaistai sutirpę. Geriausi vaistai esą raugintі agurkai, kukurūzų miltai, užperėti kiaušiniai, džiovintos kukaračos ir marinuotos žiurkių uodegos. Tai mes jau ir pradėjome tų apierų rinkimą. Gal jau matei «Darbe» aprašymą, kaip išpažintojos apieravoja paperų, miltų, agurkų ir kitų vaistų. Išmintingesnės primeta ir po gero vyno bonką, kad Desgraciados icliai čia pat išgertų už tarybų Lietuvos komisarų sveikatą ir jų baimės apmažinimą.

Viską tai aš suprantu, bet tu man pasakyk Rūke, dėl ko tie partizanai tokie pikti, kad žudo komisarus, atima maistą ir neina iš miškų namo dirbti?

«Dėl to, kad iš gilumos Rusijos atvykę enkavedistai jų artimuosius, vienus išžudė, kitus ištrėmė, atėmė ūkius, biznius, namus, išniekino papročius, religiją, tėvų kapus ir net iš laisvos nepriklausomos Lietuvos padarė kažkokį maskolinį kabalą, LTSR. Be šito, dar gyvais likusiems lietuviams ir ramybės neduoda. Jie amžinai gyvena pavojuje būti areštuotais ir nužudytais. Bolševikai, kad grefčiau sulyginus žydėjusią Lietuvą su alkanų Stalino vergų Rusija, tyčia atima paskutinius daiktelius, griauna Lietuvos kultūros paminklus, atima paskutini maistą ir išveža Rusijon, taigi likusiems gyvais ir padarytiems baudžiauninkais bolševikų sovchozuose bei stachanovietiško štandarto automatais fabrikuose, kur vistiek grąso enkavedistų pavojai ir neliko kitos išeities, kaip miškas, atvira su kruvinu okupantu kova ir garbinga mirtis, o ne duotis, kaip avinui paskersti. Jie neina Rusijon kovoti, bet gina savo duoną ir žemę, tik tamsūs degutu pašvankę maskoliai uždėjo jiems vergijos pančius. Ir daug tų partizanų, kur tik atėjo vergiją nešinąs bolševikas, tuojau jų pilni miškai. Lietuvoj jau ištisos legendos apie juos yra susidarę. Partizanai net ir savo dainą turi, kurią jie taip dainuoja:

«Mano prieglauda pakalnė —
Tamsus miškas uždanga,
O širdy valia, drąsumas
Ir aplinkui Lietuva!
Ei, dainuok, kol esi laisvas,
Nuožmi kova laukia ryt,
Kad iš žudomos Tėvynės
Žiaurius plėšikus išvyt!

Su tokia daina jie eina į kovą ir nors daug miršta už savo laisvę, bet kultūringam pasauliui, kurio okupantai Lietuvon neįsileidžia parodo, kad tenai baisi vergija ir teroras viešpatauja, o saviesiems išgamoms duoda baimės, kad jie žmoniškesni būtų.

«Teisybė, aš ir imu abejoti. Jeigu tenai taip gerai būtu, kaip čia mums Maskvos patriotai sako, tai kaip tu manai Rūke, juk lietuviai nėra mulkiai, kad nuo laisvės ir gero gyvenimo, viską palikę masėmis bėgtų nežinomon svetimybėn. Matyt, kad jų gyvybei yra didelis pavojus. Juk kodėl pas rusus nebėga nei vienas žmogus iš anglų ir amerikiečių pusės, nei tenai tų partizanų girdėti. O čia viskas atbulai. Ir Podleckis dabar savo gromatoj prašo už jo gyvybę poteriaut, prisiuntė ir Kauno Vyskupijos aplinkraštį, kurį komunistinis «Darbas» išspausdino. Rašo, kad ir Lietuvos budeliai ruskiai, iš baimės lietuvina pavardes. Na, tai iki pasimatymo.

 Dėdės Bruno Kampelis

ŠTAI KOKIŲ ŽMONIŲ ESAMA:

Advokatas. — Jo galva visuomet užimta su kitų žmonių bėdomis, taip, kad neturi laiko savomis bėdomis rūpintis.

Bolševikas. — Tai toks sutvėrimas, kuris daugumą žmonių išlaisvina nuo maisto, drabužių, biznių bei ūkių ir viską sau pasilaikęs, kai kuriuos be vizų siunčia pas Abraomą.

Redaktorius. — Yra toks žmogus, kuris labai mėgsta skaityti kitų nuodemes ir klaidas, bet savo niekad.

«Balsas» — Yra tokia gazieta arba daiktas, kuris leidžia tokį balsą kaip pezas ar červoncas skamba.

Aptiekorius. — Yra toks žmogus, kuris niekam ir niekad sveikatos nelinki.

Dantistas. — Didelis draugas tokių žmonių, kurie kitiems išdaužo dantis.

Daktaras. — Tai toks žmogus, kuris kitą gali sučvertavoti, apipielavot žmogui koją ar ranką, atidaryti žmogui vidurius, bet pats ir dėžutės sardinkų neatsidaro.

Graborius. — Žmogus, kuris veža žmones kaip į bolševikų rojų, iš kurio niekas ir niekad nebegrįšta.

Karčiamninkas. — Yra didelis daktarų priešas. Jei daktaras uždraudžia žmogui gerti, tai jis sako: «Nežiūrėk tu to daktaro. Jis man 20 metų atgal uždraudė gerti, o aš geriu kaip veršis pieną ir štai, koks diktas esu».

Paleckininkas. — Tai toks žmogus, kurio gyslose yra daugiau ruskų paselencų kraujo ir todėl jis viską garbina kas maskoliška ir visko neapkenčia kas lietuviška.

Kamelionas. — Yra toks žvėriukas, kuris į valandą net kelis sykius gali pamainyti kailį. Šitos rūšies žvėreliai dabar vadovauja lietuviškais Maskvos kislingais.

DAINA APIE JUOZULĮ

Oi kas do čėsai, dabar atėjo,
Dar nieks negavo ką prižadėjo.
Sudaužė nacį ir užkariavo,
Bet visą grobį Juozulis gavo.

Gavo Pabaltį, dalį Lenkijos,
Gavo Balkanų ir Vokietijos.
Adolfs užgulęs Juozulį trynė,
Tiktai buržujai vargšą apgynė.

Kaip tiktai nacio Juozas nuskratė,
Tuoj išsižiojo, ūsus pastatė.

«Lai sau buržujai dabar kariauja;
O mes maumokim su pilna sauja.

Gavom skilandžių, sviesto, kiaušinių.
Gavom kilbasų, kumpių, lašinių.
Plėšę ir ėdę mes iki sočiai,
Sakom, lai mušas dabar bagočiai.

PADORIŲ JAUNIKAIČIŲ DAINA

Geras yra mūsų stonas
Iš kranyžiaus alų gerti,
Atsistojęs sau kaip ponas
Mostradorių rankom tverti.

Nuo alaus sumirkę kojos
Pasidaro kaip virvutės,
O burna vis išsižiojus —
Seilės tysta kaip karvutės.

Tas malonus karčiamninkas
Dažnai raitą gatvėn jojo,
O įsiutęs blaivininkas
Nuolat paspiria su koja.

Atsikėlę anksti rytą,
Leidžiam vandenį iš krano,
Galva švino privaryta
Ir vis girdis balsas zvano.

Vyrai, moters, kad žinotų,
Kaip gyventi yr malonu,
Kitur buto neieškotų,
O tik kur smuklė po šonu.

Tik iš lovos — tuoj į barą,
Pilk nž lupos šnapsą alų....
Greitai linksma pasidaro,
Duok vėl šokti, po šimts galų!

Pūstapėdis.

PASKUTINĖS TELEGRAMOS

Bolševikų žinių agentūra «Zamkompomorde» praneša, kad esą rimto pavojaus suirti Maskos derybonis, nes Bevin pareikalavęs Anglijos tekstilės fabrikams 500.000 tonų maskoliškų barzdų, o amerikietis Byrnes reikalaująs 5 milijonų bolševikiškų kailių. Molotovas prašąs palaukti, kol «draugas» Stalinas baigs telefono pasikalbėjimą su Leninu, dėl barzdų ir kailių savininkų dūšių sutvarkymo. Padėtis esanti labai rimta.

Bodega y Viñedos

de VALENTIN CARNE e HIJO

VINO NATURAL

Redención Melilla — Tel. 22-00-35

Visi lietuviai tik čia perka, nes duodama gera prekė, ekonominė kaina ir skubus bei mandagus patarnavimas.

GRECIA 3432 — CERRO — Tel.: 22 10 54

Savininkas, Stasys Bartnikaitis.

FUNDICION PRADO

Fundición de Bronce Mecánico Aluminio y Herrajes en General.
Sección Mecánica y Estampados.
Matríces de Todas Clases.
Y Para Toda Industria.

Eduardo Jusys

Molinos de Raffo 473-
Teléfono 22 - 53 - 05.

MONTEVIDEO

SKITYKITE

- Amerika -

Jungtinių Valstybių Lietuvių Savaitraštį.

Kas savaitė gausite nemaža žinių apie lietuvius visame pasauly. Rasite įdomių straipsnių ir pasiskaitymų. Prašykit gimines Amerikoje, kad jums užrašytų ši laikraštį. Pietų Amerikos šalyse metams 3 doleriai.

— AMERIKA —
222 So. 9 Str.
Brooklyn 11, N. Y.
U. S. A.

IMPERIAL

GARINĖ RŪBŲ VALYKLA

Rūbų išvalymas sulig "Duplex" sistema Šermenų rūbai. Dažymas ir reformavimas skrybelių ir kostiumų. Neinatomas užadymas skylių bei perplėšimų. Lietuviams nuolaida: tik $ 1.50 kostiumo išvalymas ir išprosymas.

Centralinis Namas:

Calle EJIDO 1241. Tel. 91 - 9 - 10

skyrius ir dirbtuvės:

Avda. BRASIL 3092. MONTEVIDEO

Joyería Oriental

DALMIRO BORSANI

Savininkas

Parduoda laikrodžius, žiedus brangakmenis, fantazijas, aukso išdirbtinius su įrašais vardų. Taiso laikrodžius ir papuošalus.

SARANDI 644 - MONTEVIDEO - Tel. 8-05-32

Restaurant y Pensión Gran Bretaña

Juozas Ramonas

Savininkas

Geriausia vieta lietuviams turistams atvažiuojantiems iš Argentinos. Sveikas valgis. Svarios lovos pavieniam ir erdvūs kambariai šeimynoms.

JUAN CARLOS GOMEZ 1266

Telefono: 8 - 39 - 05

TINTORERIA Y SOMBRERERIA

- ANDES -

de

Antonio Yankus

ANDES 1257 — TEL. 8-18-03

Moterų ir vyrų rūbų valymas. Visų rūšių skrybelių valymas ir reformos. Kostiumų ir paltų išvertimas. Lietuviams nuolaida.

ADOLFAS KAUŠINIS

Vienintelis lietuvis Urugvajuje, turintis Elektros Stoties teises.

Atlieka:

Visus elektros įrengimus ir pataisymus. Lietuviams Didelės Nuolaidos.

c. San Josè 1088

: Telefonas: -- 8.-79.-56. —

Kaunas

Pieninė ir Alinė

Andriaus Aleknos

c. Bogotá 4001, esq. Bèlgica

CERRO.

Visuomet švieži produktai, ekonomiškos kainos, skubus patarnavimas. Pasitikrinkit.

LIBRERIA

ESAS

Geriausių pasaulinių rašytojų knygos. Įvairūs popieriai: kartolinas, celefan ir kt. Rašomieji dalykai ir mokyklų reikmenys. Atvirutės, albumai. Užsakymus siunčiam ir paštu. Priveža tranvijai: 7. 9. 12 ir 61.

Arenal Grande 2533
Tel. — 27753.. — Montevideo.

Cesna Radio

Adolfas Cėsna
— Radio Technikas —

Gamina radio aparatus ir taiso senus, rūpestingai ir prieinamomis kainomis. Parduoda ir išsimokėjimui.

C. San Fructuoso 1827.

Montevideo.

PETRO ir BRONIAUS

Evovlucku

Pieninė — Bar — Almasenas
calle **Berna** 1860,
Villa del Cerro
Telefonas: — 22. 11. 94. —

Kamionai perkraustymui kiekvienu pareikalavimu, įvairūs pieno ir kiti maisto produktai, vietos bei užsienio gėrimai, ekonomiškos kainos, skubus ir sąžiningas patarnavimas. Mėgstama Ceros lietuvių užeiga.

PROVISION

Vilnius

JONO ir ONOS
SCESNULEVICIU

calle Vizcaya 4149, esq. **Berna.**
Cerro.

Namų Dažymas Ir Dekoravimas. Jų taisymas. Ta p pat pataisau vandentekį, elektros laidus ir k.

JUOZAS VALAIKA

c. Rio de Janeiro 4001, Cerro,

Darbas garantuotas. Ekonominės kainos. Lietuviams Didelės Nuolaidos.

Domés

Lietuviai, nesiduokim išnaudojami! Visais visokių dokumentų sudarymo, bylų bei giminių suradimui, patarimo ir kitais reikalais tik — Laisvosios Lietuvos — Redakcijon kreipkitės. Patarimai ir patarnavimai veltui.